

EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 17.12.2021
C(2021) 8980 final

ANNEX

LISA

järgmise dokumendi juurde:

KOMISJONI TEATIS

Heakskiit komisjoni määruse eelnõule, millega tunnistatakse teatavat liiki abi kalapiüügi- ja vesiviljelustoodete tootmise, töötlemise ja turustamisega tegelevatele ettevõtjatele Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamisel siseturuga kokkusobivaks ning komisjoni määrus (EL) nr 1388/2014 tunnistatakse kehtetuks

LISA

KOMISJONI MÄÄRUSE EELNÕU (EL) .../....

XXX,

millega tunnistatakse teatavat liiki abi kalapüügi- ja vesiviljelustoodete tootmise, töötlemise ja turustamisega tegelevatele ettevõtjatele Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamisel siseturuga kokkusobivaks ning komisjoni määrus (EL) nr 1388/2014 tunnistatakse kehtetuks

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 108 lõiget 4,

võttes arvesse nõukogu 13. juuli 2015. aasta määrust (EL) 2015/1588, milles käsitletakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamist teatavate horisontaalse riigiabi liikide suhtes,¹ eriti selle artikli 1 lõike 1 punkti a alapunkte i, vi ja vii,

olles avaldanud käesoleva määruse eelnõu²,

olles konsulteerinud riigiabi nõuandekomiteega

ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Liidu toimimise lepingu (edaspidi „ELi toimimise leping“) artikli 107 lõikes 1 sätestatud kriteeriumidele vastav riiklik rahastamine kujutab endast riigiabi ja sellest tuleb vastavalt ELi toimimise lepingu artikli 108 lõikele 3 komisjonile teatada. ELi toimimise lepingu artikli 109 kohaselt võib nõukogu siiski kindlaks määrata abi liigid, mis on teatamiskohustusest vabastatud. Vastavalt ELi toimimise lepingu artikli 108 lõikele 4 võib komisjon võtta vastu määrusi, mis käsitlevad kõnealuseid abi liike.
- (2) Määrusega (EL) 2015/1588, millega asendati nõukogu määrus (EÜ) nr 994/98,³ on komisjoni volitatud kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 109 sätestama, et teatavat liiki abi võib teatavatel tingimustel olla teatamiskohustusest vabastatud. Määruse (EÜ) nr 994/98 alusel võttis komisjon vastu komisjoni määruse (EL) nr 1388/2014,⁴ milles sätestati, et teatavatel tingimustel on kalapüügi- ja vesiviljelustoodete tootmise, töötlemise ja turustamisega tegelevatele väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele (VKEd) antav abi ning neis valdkondades tegutsevatele ettevõtjatele loodusõnnetuste tekitatud kahju korvamiseks antav abi, sõltumata abisaaja suurusest, siseturuga kokkusobiv ja selle suhtes ei kohaldata ELi

¹ ELT L 248, 24.9.2015, lk 1.

² ELT C ...

³ Nõukogu 7. mai 1998. aasta määrus (EÜ) nr 994/98, milles käsitletakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamist teatavate horisontaalse riigiabi liikide suhtes (EÜT L 142, 14.5.1998, lk 1).

⁴ Komisjoni 16. detsembri 2014. aasta määrus (EL) nr 1388/2014, millega tunnistatakse teatavat liiki abi kalandus- ja vesiviljelustoodete tootmise, töötlemise ja turustamisega tegelevatele ettevõtjatele Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamisel siseturuga kokkusobivaks (ELT L 369, 24.12.2014, lk 37).

toimimise lepingu artikli 108 lõikes 3 sätestatud teatamiskohustust. Määrus (EL) nr 1388/2014 on kohaldatav kuni 31. detsembrini 2022.

- (3) Komisjon on kohaldanud ELi toimimise lepingu artikleid 107 ja 108 kalapüügi- ja vesiviljelustoodete tootmise, töötlemise ja turustamisega tegelevate ettevõtjate suhtes mitmes otsuses. Samuti on ta sõnastanud oma poliitika kõnealust valdkonda käsitlevates suunistes. Võttes arvesse komisjoni kogemust kõnealuste sätete kohaldamisel, on asjakohane, et komisjon kasutaks jätkuvalt määrusega (EL) 2015/1588 antud volitusi, et vabastada VKEdele antav abi teatavatel tingimustel ELi toimimise lepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teatamiskohustusest. VKEde puhul kohaldatavat vabastust tuleks laiendada abile, mille eesmärk on korvata teatavate kaitsealuste loomade tekitatud kahju.
- (4) On asjakohane jätkata määrusega (EL) 2015/1588 antud volituste kasutamist, et vabastada teatamiskohustusest abi, mida antakse ettevõtjatele loodusõnnetuste tekitatud kahju korvamiseks sõltumata abisaaja suurusest.
- (5) Määrusega (EL) 2015/1588 on komisjoni volitatud vabastama teatavate halbade ilmaolude tekitatud kahju korvamiseks antav abi ELi toimimise lepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teatamiskohustusest. Nende volituste alusel sätestatakse käesolevas määruses selle abiliigi puhul selged siseturuga kokkusobivuse tingimused ja määratletakse kohaldamisala, hõlmates abi, mida antakse ettevõtjatele sõltumata abisaaja suurusest.
- (6) Komisjon hindab kalandus- ja vesiviljelussektoris antava riigiabi kokkusobivust siseturuga nii konkurentsipoliitika kui ka ühise kalanduspoliitika⁵ eesmärkidest lähtuvalt. Liidu rahastatavate toetusmeetmetega kooskõla tagamiseks peaks käesoleva määruse alusel antava riigiabi ülemmäär olema võrdne sama liiki abile Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/1139⁶ artiklis 41 kehtestatud ülemmääraga.
- (7) On oluline, et abi ei antaks juhtudel, kus ei peeta kinni liidu õigusaktide sätetest ja eelkõige ühise kalanduspoliitika eeskirjadest. Seepärast võib liikmesriik kalandus- ja vesiviljelussektoris abi anda üksnes juhul, kui rahastatavad meetmed ja nende mõju on kooskõlas liidu õigusega. Liikmesriigid peaksid tagama, et riigiabi saajad vastavad ühise kalanduspoliitika eeskirjadele.
- (8) Käesolev määrus peaks võimaldama riigiabi eeskirjade täitmise tagamisel paremat prioriteetide seadmist ja suuremat lihtsustamist ning edendama läbipaistvust, tõhusat hindamist ja riigiabi eeskirjade täitmise kontrollimist liikmesriikide ja liidu tasandil, säilitades samal ajal komisjoni ja liikmesriikide institutsionaalsed pädevused. Proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale.
- (9) Käesoleva määruse kohaldamise üldtingimused tuleks kindlaks määrata ühiste põhimõtete alusel, millega tagatakse, et abi soodustab majandustegevuse arengut, sellel on selge ergutav mõju, see on asjakohane ja proportsionaalne, seda antakse täiesti läbipaistvalt, selle suhtes kohaldatakse kontrollimehhanismi ja korrapärast

⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1380/2013 ühise kalanduspoliitika kohta, millega muudetakse nõukogu määruseid (EÜ) nr 1954/2003 ja (EÜ) nr 1224/2009 ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EÜ) nr 2371/2002 ja (EÜ) nr 639/2004 ning nõukogu otsus 2004/585/EÜ (ELT L 354, 28.12.2013, lk 22).

⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. juuli 2021. aasta määrus (EL) 2021/1139, millega luuakse Euroopa Merendus-, Kalandus- ja Vesiviljelusfond ja muudetakse määrust (EL) 2017/1004 (ELT L 247, 13.7.2021, lk 1).

hindamist ning see ei mõjuta kaubandustingimusi ebasoovitaval määral, mis oleks vastuolus ühiste huvidega.

- (10) Kõigile käesoleva määruse üldtingimustele ja asjaomaste abiliikide eritingimustele vastav abi tuleks lugeda siseturuga kokkusobivaks ja vabastada ELi toimimise lepingu artikli 108 lõikes 3 sätestatud teatamiskohustusest.
- (11) Riigiabi suhtes ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 1 tähenduses, mida käesolev määrus ega muud määruse (EL) 2015/1588 artikli 1 kohaselt vastu võetud määrused ei hõlma, kohaldatakse jätkuvalt ELi toimimise lepingu artikli 108 lõikes 3 sätestatud teatamiskohustust. Käesoleva määrusega ei tuleks piirata liikmesriikide õigust teatada abist, mis võib olla käesoleva määrusega hõlmatud. Sellise abi hindamisel tuleks lähtuda kalandus- ja vesiviljelussektoris antava riigiabi kontrollimise suunistest⁷ või neid asendavatest suunistest.
- (12) Käesolevat määrust ei tuleks kohaldada abi suhtes, mille tingimuseks on omamaiste toodete kasutamine importtoodete asemel, ega ekspordiga seotud tegevusele antava abi suhtes. Eelkõige ei tuleks seda kohaldada abi suhtes, millega rahastatakse turustusvõrgu loomist ja toimimist teistes liikmesriikides või kolmandates riikides. Abi messidel osalemise kulude katmiseks või uue või olemasoleva toote teises liikmesriigis või kolmandas riigis asuvale uuele turule laskmiseks vajalike uuringute või nõustamisteenuste kulude katmiseks ei peaks üldjuhul kujutama endast abi ekspordiga seotud tegevusele.
- (13) Komisjon peaks tagama, et lubatud abi ei mõjuta kaubandustingimusi ebasoovitaval määral, mis oleks vastuolus ühiste huvidega. Seetõttu tuleks käesoleva määruse kohaldamisalast välja jätta sellisele abisaajale antav abi, kellele komisjoni eelneva otsuse alusel, millega abi on tunnistatud ebaseaduslikuks ja siseturuga kokkusobimatuks, on esitatud seni täitmata korraldus abi tagasimaksmiseks, välja arvatud abikavad loodusõnnetuste või loodusõnnetusega võrreldavate halbade ilmaolude tekitatud kahju korvamiseks.
- (14) Raskustes olevatele ettevõtjatele antav abi peaks põhimõtteliselt käesoleva määruse kohaldamisalast välja jääma, kuna sellist abi tuleks hinnata vastavalt suunistele raskustes olevate mittefinantsettevõtjate päästmiseks ja ümberkorraldamiseks antava riigiabi kohta⁸. Käesoleva määruse alusel võib erandkorras anda sellist abi loodusõnnetuste või teatavate halbade ilmaolude tekitatud kahju korvamiseks. Õiguskindluse tagamiseks on asjakohane sätestada selged kriteeriumid, mille alusel otsustada, kas ettevõtja on käesoleva määruse tähenduses raskustes.
- (15) Riigiabi eeskirjade täitmise tagamine sõltub suuresti liikmesriikide koostööst. Seepärast peaksid liikmesriigid võtma kõik vajalikud meetmed, et tagada käesoleva määruse järgimine, sealhulgas käesoleva määruse alusel antud üksikabi vastavus nõuetele.
- (16) Arvestades vajadust leida sobiv tasakaal abi saavas sektoris konkurentsimoontuste minimeerimise ja käesoleva määruse eesmärkide vahel, ei tohiks kindlaksmääratud maksimumsummat ületavat üksikabi käesoleva määrusega teatamiskohustusest vabastada, olenemata sellest, kas seda abi antakse käesoleva määrusega teatamiskohustusest vabastatud abikava alusel või mitte.

⁷ ELT C 217, 2.7.2015, lk 1.

⁸ Komisjoni teatis „Suunised raskustes olevate mittefinantsettevõtjate päästmiseks ja ümberkorraldamiseks antava riigiabi kohta“ (ELT C 249, 31.7.2014, lk 1).

- (17) Läbipaistvuse, võrdse kohtlemise ja tõhusa järelevalve tagamiseks tuleks käesolevat määrust kohaldada ainult abi suhtes, mille puhul on ilma riskihindamist tegemata võimalik brutotoetusekvivalent eelnevalt täpselt välja arvutada („läbipaistev abi“).
- (18) Käesolevas määruses tuleks määratleda tingimused, mille alusel võib teatavaid konkreetseid abivahendeid, nagu laenud, garantiid, maksumeedmed ja eelkõige tagasimakstavad ettemaksed, pidada läbipaistvaks. Garantiidena antavat abi tuleks pidada läbipaistvaks juhul, kui brutotoetusekvivalenti arvutamisel on aluseks võetud vastavat liiki ettevõtjate jaoks kehtestatud *safe-harbour* preemiad. VKEde puhul on komisjoni teatises, mis käsitleb EÜ asutamislepingu artiklite 87 ja 88 kohaldamist garantiidena antava riigiabi suhtes,⁹ esitatud aastase garantiipreemia tasemed, millest alates ei käsitata riigigarantiid abina. Käesoleva määruse kohaldamisel ei tuleks kapitalisüstidena ja riskikapitalimeetmetena antavat abi käsitada läbipaistva abina.
- (19) Tagamaks, et abi on vajalik ja ergutab tegevuse või projekti arendamist, ei tuleks käesolevat määrust kohaldada sellisele tegevusele antava abi suhtes, millega abisaaja tegeleks igal juhul ka abi puudumise korral. Abi tuleks käesoleva määruse kohaselt vabastada ELi toimimise lepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teatamiskohustusest üksnes juhul, kui abi saava projektiga seotud tegevus või töö algab pärast seda, kui abisaaja on esitanud abi saamiseks kirjaliku taotluse.
- (20) Automaatsete maksusoodustuste vormis abikavade suhtes tuleks jätkuvalt kohaldada ergutava mõjuga seotud eritingimust, sest sellise abi andmise kord erineb muud liiki abi andmise korrast. Sellised kavad peaksid olema vastu võetud enne abi saava projekti või tegevuse teostamiseks töö alustamist. Seda tingimust ei tuleks siiski kohaldada maksumeedme kava järglaskavade puhul, eeldusel et tegevus oli hõlmatud juba eelnevate maksusoodustuste vormis kavadega. Selliste kavade ergutava mõju hindamisel on otsustavaks momendiks hetk, mil maksumeede esimest korda kehtestati algses kavas, mis seejärel asendati järglaskavaga.
- (21) Abi osakaalu arvutamisel tuleks arvesse võtta ainult rahastamiskõlblikke kulusid. Käesoleva määrusega ei tohiks teatamiskohustusest vabastada abi, mis ületab asjaomast abi osakaalu rahastamiskõlbmatute kulude arvessevõtmise tõttu. Rahastamiskõlblike kulude kindlaksmääramise aluseks peaksid olema selged, üksikasjalikud ja ajakohased dokumentaalsed tõendid. Kõigi kasutatavate arvnäitajate puhul tuleks lähtuda summadest, millest ei ole makse ega muid tasusid maha arvatud. Mitmes osas makstav abi tuleks diskonteerida abi väärtusesse abi andmise kuupäeva seisuga. Rahastamiskõlblikud kulud tuleks samuti diskonteerida nende väärtusesse abi andmise kuupäeva seisuga. Diskonteerimisel ja muus kui toetuse vormis antava abi korral abisumma arvutamisel tuleks intressimäärana kasutada vastavalt abi andmise ajal kohaldatavat diskontomäära ja viitemäära kooskõlas komisjoni teatisega viite- ja diskontomäärade kindlaksmääramise meetodi läbivaatamise kohta¹⁰. Kui abi antakse maksusoodustuse vormis, tuleks abi osad diskonteerida diskontomäärade alusel, mis on kohaldatavad maksusoodustuste jõustumise eri kuupäevadel. Tagasimakstavate ettemaksete vormis antava abi kasutamist tuleks soosida, sest sellised riskijagamisvahendid soodustavad abi ergutavat mõju. Seepärast on asjakohane sätestada, et kui abi antakse tagasimakstavate ettemaksete vormis, võib käesoleva määruse kohast kohaldatavat abi osakaalu suurendada.

⁹ ELT C 155, 20.6.2008, lk 10.

¹⁰ ELT C 14, 19.1.2008, lk 6.

- (22) Kui abi antakse tulevikus tasumisele kuuluvate maksude suhtes kohaldatavate maksusoodustuste vormis, ei pruugi kohaldatav diskontomäär ja abi osade täpne summa olla eelnevalt teada. Sellistel juhtudel peaksid liikmesriigid abi osakaalust lähtudes eelnevalt kindlaks määrama abi diskonteeritud väärtuse ülemmäära. Seejärel saab diskonteerimisel kohaldada diskontomäära, mis kehtib ajal, kui selgub asjaomasel kuupäeval antava abi osa summa. Ülemmäära kogusummat („ülemmäära summa“) tuleks vähendada abi iga osa diskonteeritud väärtuse võrra.
- (23) Selleks et teha kindlaks, kas käesolevas määruses osutatud teatamiskünnistest ja abi ülemmääradest on kinni peetud, tuleks arvesse võtta abi saavale tegevusele või projektile antava riigiabi kogusummat. Lisaks tuleks käesolevas määruses sätestada asjaolud, mille korral erinevat liiki abi võib kumuleerida. Käesoleva määruse kohaselt teatamiskohustusest vabastatud abi ja muu siseturuga kokkusobiva abi, mis on teatamiskohustusest vabastatud muude määruste alusel või komisjoni poolt heaks kiidetud, võib kumuleerida juhul, kui kõnealused abimeetmed on seotud erinevate kindlaksmääratavate rahastamiskõlblike kuludega. Kui erinevad abiallikad on seotud samade osaliselt või täielikult kattuvate kindlaksmääratavate rahastamiskõlblike kuludega, peaks kumuleerimine olema lubatud kuni käesoleva määruse alusel kohaldatava kõrgeima abi osakaaluni või suurima abisummani. Käesolevas määruses tuleks samuti sätestada erieeskirjad seoses abimeetmete kumuleerimisega vähese tähtsusega abiga. Sageli ei anta vähese tähtsusega abi konkreetsete kindlaksmääratavate rahastamiskõlblike kulude katteks või see ei ole konkreetsete kindlaksmääratavate rahastamiskõlblike kuludega seostatav. Sellisel juhul peaks olema võimalik vähese tähtsusega abi vabalt kumuleerida käesoleva määruse alusel teatamiskohustusest vabastatud riigiabiga. Kui aga vähese tähtsusega abi antakse samade kindlaksmääratavate rahastamiskõlblike kulude katteks kui käesoleva määruse alusel teatamiskohustusest vabastatud riigiabi, peaks kumuleerimine olema lubatud ainult kuni abi ülemmäärani, mis on sätestatud käesoleva määruse III peatükis.
- (24) Võttes arvesse, et ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 1 tähenduses riigiabi on põhimõtteliselt keelatud, on oluline, et oleks võimalik kontrollida, kas abi antakse kooskõlas kohaldatavate eeskirjadega. Seepärast on riigiabi läbipaistvus aluslepingu eeskirjade nõuetekohase kohaldamise seisukohast ülimalt oluline ning toob kaasa parema eeskirjade täitmise, suurema vastutavuse, vastastikuse hindamise ja lõppkokkuvõttes avaliku sektori kulutuste suurema tõhususe. Läbipaistvuse tagamiseks peaksid liikmesriigid olema kohustatud looma piirkondlikul või riiklikul tasandil kõikehõlmavad riigiabi veebisaidid, kus esitatakse kokkuvõtlik teave iga käesoleva määruse alusel teatamiskohustusest vabastatud abimeetme kohta. Nimetatud kohustus peaks olema üksikabi siseturuga kokkusobivuse üks eeltingimusi. Järgides teabe avaldamise standardset korda, mis on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis (EL) 2019/1024,¹¹ tuleks kasutada standardvormingut, mis võimaldab teavet otsida, alla laadida ja hõlpsasti internetis avaldada. Lingid kõikide liikmesriikide riigiabi veebisaitidele tuleks avaldada komisjoni veebisaidil. Vastavalt määruse (EL) 2015/1588 artiklile 3 tuleks komisjoni veebisaidil avaldada kokkuvõtlik teave iga käesoleva määruse alusel teatamiskohustusest vabastatud meetme kohta.
- (25) Selleks et tagada tõhus järelevalve abimeetmete üle kooskõlas määrusega (EL) 2015/1588, on asjakohane kehtestada nõuded, mis käsitlevad liikmesriikide aruandlust käesoleva määruse alusel teatamiskohustusest vabastatud abimeetmete

¹¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. juuni 2019. aasta direktiiv (EL) 2019/1024 avaandmete ja avaliku sektori valduses oleva teabe taaskasutamise kohta (ELT L 172, 26.6.2019, lk 56).

kohta ja käesoleva määruse kohaldamise kohta. Lisaks on asjakohane kehtestada eeskirjad, mis käsitlevad andmeid, mida liikmesriigid peaksid säilitama käesoleva määrusega teatamiskohustusest vabastatud abi kohta, võttes arvesse nõukogu määruse (EL) 2015/1589¹² artiklis 17 sätestatud aegumistähtaega. Iga üksikabi korral tuleks selgelt viidata käesolevale määrusele.

- (26) Selleks et tagada käesolevas määruses sätestatud siseturuga kokkusobivuse tingimuste mõjus, peaks komisjonil olema võimalik tühistada grupierand edaspidiste abimeetmete suhtes, kui kõnealuseid tingimusi ei täideta. Komisjonil peaks olema võimalik piirata grupierandi tühistamine teatavate abiliikidega, teatavate abisaajatega või teatavate asutuste vastuvõetud meetmetega, kui mittevastavus käesolevale määrusele mõjutab ainult väheseid meetmete liike või teatavaid asutusi. Selline suunatud tühistamine oleks proportsionaalne heastamisvahend, mis on otseselt seotud käesoleva määruse tuvastatud rikkumisega. I ja III peatükis sätestatud siseturuga kokkusobivuse tingimuste täitmatajätmise korral ei ole antav abi käesoleva määrusega hõlmatud ning seetõttu on tegemist ebaseadusliku abiga, mida komisjon kontrollib määruses (EL) 2015/1588 sätestatud asjakohase menetluse raames. II peatüki nõuete täitmatajätmise korral ei mõjuta tulevaste abimeetmete suhtes grupierandi tühistamine asjaolu, et varasemate käesoleva määruse nõuetele vastavate meetmete suhtes kohaldata grupierandit.
- (27) Kõrvaldamaks erinevusi, mis võivad põhjustada konkurentsimoonutusi, ning hõlbustamaks VKEdega seotud erinevate liidu ja riiklike algatuste kooskõlastamist, samuti haldus- ja õiguskindluse huvides peaks käesolevas määruses kasutatav VKEde määratlus põhinema komisjoni soovitusel 2003/361/EÜ¹³ esitatud määratlusel.
- (28) Käesolev määrus peaks hõlmama kalandus- ja vesiviljelussektoris antava abi liike, mille komisjon on varem süstemaatiliselt heaks kiitnud. Komisjon ei peaks igal üksikjuhul hindama sellise abi kokkusobivust siseturuga, kui abi vastab määrusega (EL) 2021/1139 ja ühise kalanduspoliitikaga ette nähtud tingimustele.
- (29) Vastavalt ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 2 punktile b on loodusõnnetuste tekitatud kahju korvamiseks antav abi siseturuga kokkusobiv. Õiguskindluse tagamiseks on vaja määratleda need sündmuste liigid, mida võib lugeda loodusõnnetuseks, mille puhul abi on käesoleva määruse kohaselt teatamiskohustusest vabastatud. Käesoleva määruse kohaldamisel tuleks loodusõnnetusteks lugeda maavärinaid, maalihkeid, üleujutusi (eelkõige seoses jõgede või järvede üle kallaste tulemisega), laviine, tornaadosid, orkaane, vulkaanipurskeid ja looduslikult alguse saanud metsa- või maastikupõlenguid.
- (30) Kalandus ja vesiviljelus on sektorid, mida halvad ilmaolud ja loomataudid iseäranis ohustavad. Kogemused on näidanud, et sellised sündmused tabavad neid sektoreid erakordselt rängalt ja et kalurid kannavad nende tõttu märkimisväärset kahju. Meetmeid sellise kahju eest piisavaks kindlustamiseks ja kahju piisavaks korvamiseks peetakse sobivaks vahendiks, mis aitab ettevõtjatel kahjust taastuda ja tegevust jätkata ning seeläbi tagada majandustegevuse arengut nendes sektorites.
- (31) Kahju, mida põhjustavad korrapärasemalt esinevad halvad ilmaolud, nagu tormid, külm, rahe, jää, vihm või põud, ei tuleks käsitada loodusõnnetusena ELi toimimise

¹² Nõukogu 13. juuli 2015. aasta määrus (EL) 2015/1589, millega kehtestatakse üksikasjalikud eeskirjad Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 108 kohaldamiseks (kodifitseeritud tekst).

¹³ Komisjoni 6. mai 2003. aasta soovitus 2003/361/EÜ mikro-, väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate määratluse kohta (ELT L 124, 20.5.2003, lk 36).

lepingu artikli 107 lõike 2 punkti b tähenduses. Kui aga halbade ilmaolude mõju majandustegevusele on selline, et need on võrreldavad loodusõnnetusega, tuleks halbade ilmaolude tekitatud kahju korvamiseks antavat abi pidada Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punkti c kohaselt siseturuga kokkusobivaks.

- (32) Tagamaks, et vabastus hõlmab tõepoolest loodusõnnetuste ja loodusõnnetusega võrreldavate halbade ilmaolude tekitatud kahju korvamiseks antavat abi, tuleks käesolevas määruses sätestada väljakujunenud tava kohaselt tingimused, mille alusel võib vastavate abikavade suhtes kohaldada grupierandit. Kõnealused tingimused peaksid eelkõige hõlmama sündmuse ametlikku tunnistamist loodusõnnetuseks või loodusõnnetusega võrreldavateks halbadeks ilmaoludeks liikmesriigi pädeva asutuse poolt ning otsest põhjuslikku seost loodusõnnetuse ja abi saava ettevõtja (kes võib olla ka raskustes olev ettevõtja) kantud kahju vahel ning nendega tuleks tagada ülemäärase hüvitamise vältimine. Hüvitis ei tohiks ületada summat, mis on vajalik abisaaja sündmuseelse olukorra taastamiseks.
- (33) Kalandus ja vesiviljelus on sektorid, kus napib stiimuleid individuaalsete meetmete võtmiseks, ehkki individuaalsete meetmete kombineeritud tulemus aitaks kaasa kõigi kasutajate ühisele heaolule. Seepärast tuleks säästva püügitegevuse raames merekeskkonna elurikkuse ja ökosüsteemide kaitsmiseks ja taastamiseks, sealhulgas merest jäätmete kogumiseks, ning hüvituskavadega seoses antavat abi pidada ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punkti c kohaselt siseturuga kokkusobivaks.
- (34) Pidades silmas komisjoni kogemusi kõnealuses valdkonnas, tuleks riigiabi põhimõtted korrapäraselt läbi vaadata. Seepärast peaks käesoleva määruse kohaldamise periood olema ajaliselt piiratud ja kehtestada tuleks üleminekusätted. Võttes arvesse asjaolu, et käesoleva määruse alusel abi andmise tingimused on tihedalt seotud tingimustega, mille kohaselt kohaldatakse määrust (EL) 2021/1139, millega luuakse ajavahemikuks 1. jaanuarist 2021 kuni 31. detsembrini 2027 Euroopa Merendus-, Kalandus- ja Vesiviljelusfond (EMKVF), on asjakohane viia käesoleva määruse kohaldamise periood kooskõlla EMKVFi rakendamise perioodiga.
- (35) Kui käesoleva määruse kehtivusaeg lõpeb ja seda ei pikendata, tuleks käesoleva määruse alusel juba vabastuse saanud abikavade suhtes jätta vabastus kehtima veel kuueks kuuks,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I PEATÜKK

ÜLDSÄTTED

Artikkel 1

Kohaldamisala

1. Käesolevat määrust kohaldatakse kalapüügi- ja vesiviljelustoodete tootmise, töötlemise ja turustamisega tegelevatele väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele (VKEd) antava abi suhtes.

2. Käesolevat määrust kohaldatakse ka abi suhtes, mida antakse kalapüügi- ja vesiviljelustoodete tootmise, töötlemise või turustamisega tegelevatele ettevõtjatele loodusõnnetuste tekitatud kahju korvamiseks vastavalt artiklile 46 või teatavate halbade ilmaolude tekitatud kahju korvamiseks vastavalt artiklile 47 olenemata abisaaja suurusest.
3. Käesolevat määrust ei kohaldata järgmise suhtes:
- (a) abi, mille summa määratakse kindlaks turule viidud toodangu hinna või koguse alusel;
 - (b) abi, mida antakse tegevuseks, mis on seotud ekspordiga kolmandatesse riikidesse või liikmesriikidesse, täpsemalt selline abi, mis on vahetult seotud eksporditavate koguste, turustusvõrgu loomise ja toimimise või muude eksportimisest tulenevate jooksvate kuludega;
 - (c) abi, mille tingimuseks on omamaiste toodete kasutamine importtoodete asemel;
 - (d) abi raskustes olevatele ettevõtjatele, välja arvatud loodusõnnetuste või loodusõnnetusega võrreldavate halbade ilmaolude tekitatud kahju korvamiseks antav abi;
 - (e) abikavad, milles ei ole sõnaselgelt välistatud üksikabi väljamaksmine ettevõtjale, kellele komisjoni eelneva otsuse alusel, millega abi on tunnistatud ebaseaduslikuks ja siseturuga kokkusobimatuks, on esitatud seni täitmata korraldus abi tagasimaksmiseks, välja arvatud juhul, kui tegemist on abikavaga, mille alusel korvatakse loodusõnnetuste või loodusõnnetusega võrreldavate halbade ilmaolude tekitatud kahju;
 - (f) sihtotstarbeline üksikabi punktis e osutatud ettevõtjale;
 - (g) abi tegevusele, mis oleks määruse (EL) 2021/1139 artikli 13 kohaselt olnud rahastamiskõlbmatu;
 - (h) abi ettevõtjatele, kelle taotlus saada toetust EMKVFiist on määruse (EL) 2021/1139 artikli 11 lõigetes 1 ja 3 sätestatud põhjustel vastuvõetamatu.
4. Käesolevat määrust ei kohaldata riigiabi meetmete suhtes, kui meetme enda, selle tingimuste või rahastamisviisiga kaasneks paratamatult liidu õiguse rikkumine, eelkõige järgneva puhul:
- (a) abi, mille andmise tingimus on abisaaja peakorteri asumine asjaomases liikmesriigis või abisaaja tegutsemine peamiselt selles liikmesriigis. Siiski on lubatud nõue, et abi maksmise hetkel peab ettevõtjal olema abi andvas liikmesriigis ettevõtte või filiaal;
 - (b) abi, mille andmise tingimus on abisaaja kohustus kasutada omamaiseid tooteid või teenuseid;
 - (c) abi, millega piiratakse abisaaja võimalust kasutada teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni tulemusi teistes liikmesriikides.

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- (1) „sihtotstarbeline üksikabi“ – abi, mida ei anta abikava alusel;
- (2) „abi“ – meede, mis vastab kõikidele ELi toimimise lepingu artikli 107 lõikes 1 sätestatud kriteeriumidele;
- (3) „abi osakaal“ – abi kogusumma, mis on väljendatud protsendina rahastamiskõlblikest kuludest enne maksude või muude tasude mahaarvamist;
- (4) „abikava“ – mis tahes dokument, mille alusel võidakse ilma edasiste rakendusmeetmeteta anda üksikabi kõnealuses dokumendis üldiselt ja abstraktselt määratletud ettevõtjatele, ning mis tahes dokument, mille alusel võidakse anda konkreetse projektiga mitteseotud abi ühele või mitmele ettevõtjale määramata ajaks ja/või määramata ulatuses;
- (5) „abi andmise kuupäev“ – kuupäev, mil abisaajal tekib kohaldatava siseriikliku õiguse alusel seaduslik õigus abi saada;
- (6) „maksumeetme kava järglaskava“ – maksusoodustuste vormis kava, mis kujutab endast eelneva maksusoodustuste vormis kava muudetud versiooni ja millega asendatakse eelnev kava;
- (7) „kalapüügi- ja vesiviljelustooted“ – Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1379/2013¹⁴ I lisas määratletud tooted;
- (8) „brutotoetusekvivalent“ – abi summa, kui see antaks abisaajale toetuse vormis, enne maksude või muude tasude mahaarvamist;
- (9) „üksikabi“ –
 - (a) sihtotstarbeline üksikabi;
 - (b) abikava raames üksikutele abisaajatele antav abi;
- (10) „loodusõnnetused“ – maavärinad, laviinid, maalihked, üleujutused, tornaadod, orkaanid, vulkaanipursked ja looduslikult alguse saanud metsa- või maastikupõlengud;
- (11) „kaitsealune loom“ – liidu või siseriiklike õigusaktide kohaselt kaitse all olev loom;
- (12) „tagasimakstav ettemakse“ – projekti jaoks antav laen, mis makstakse välja ühe või mitme osamaksena ja mille tagasimaksmise tingimused sõltuvad projekti tulemustest;
- (13) „väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad (VKEd)“ – I lisas sätestatud kriteeriumidele vastavad ettevõtjad;
- (14) „tööde alustamine“ – kas investeeringuga seotud ehitustööde alustamine või esimene õiguslikult siduv kohustus tellida seadmeid või varustust või muu kohustus, mis muudab investeeringu pöördumatuks, olenevalt sellest, kumb on varasem. Tööde alustamiseks ei peeta maa ostmist ja ettevalmistustöid, näiteks lubade saamist või teostatavusuuringute tegemist. Ülevõtmiste puhul tähendab „tööde alustamine“ omandatud ettevõttega vahetult seotud vara omandamise hetke;
- (15) „raskustes olev ettevõtja“ – ettevõtja, kellel on vähemalt üks järgmistest tunnustest:

¹⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1379/2013 kalapüügi- ja vesiviljelustoodete turu ühise korralduse kohta, millega muudetakse nõukogu määruseid (EÜ) nr 1184/2006 ja (EÜ) nr 1224/2009 ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 104/2000 (ELT L 354, 28.12.2013, lk 1).

- (a) piiratud vastutusega äriühing (v.a alla kolme aasta eksisteerinud VKE), mis on akumulieeritud kahjumi tõttu kaotanud üle poole oma märgitud osa- või aktsiakapitalist. Nii on see juhul, kui akumulieeritud kahjumi mahaarvamine reservidest (ning kõikidest muudest elementidest, mida üldiselt peetakse äriühingu omavahendite osaks) annab negatiivse kogusumma, mis ületab poolt märgitud aktsiakapitalist. Selle määratluse kohaldamisel tähendab mõiste „piiratud vastutusega äriühing“ eelkõige Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2013/34/EL¹⁵ I lisas nimetatud liiki äriühinguid ning mõiste „osa- või aktsiakapital“ hõlmab asjakohasel juhul ülekursi;
- (b) äriühing (v.a alla kolme aasta eksisteerinud VKE), kus vähemalt mõnel liikmel on piiramatu vastutus äriühingu võlgade eest ja mis on akumulieeritud kahjumi tõttu kaotanud üle poole oma arvetel olevast kapitalist. Selle määratluse kohaldamisel tähendab „äriühing, kus vähemalt mõnel liikmel on piiramatu vastutus äriühingu võlgade eest“ eelkõige direktiivi 2013/34/EL II lisas nimetatud liiki äriühinguid;
- (c) ettevõtja suhtes on võlausaldajate soovil algatatud kõiki võlakohustusi hõlmav maksejõuetusmenetlus või ettevõtja vastab siseriikliku õiguse kohaselt kõiki võlakohustusi hõlmava maksejõuetusmenetluse kohaldamise kriteeriumidele;
- (d) ettevõtja on saanud päästmisabi ning ei ole veel laenu tagasi maksnud või garantiid lõpetanud või on saanud ümberkorraldusabi ning tema suhtes kohaldatakse endiselt ümberkorraldamiskava.

Artikkel 3

Teatamiskünnis

1. Käesolevat määrust ei kohaldata üksikabi suhtes, mida antakse projektidele, mille rahastamiskõlblikud kulud ületavad 2 miljonit eurot või mille puhul abi brutotoetusekvivalent ületab 1 miljonit eurot abisaaja kohta aastas.
2. Lõikes 1 sätestatud ülemmäärasid ei tohi eirata abikavade või abiprojektide kunstliku osadeks jaotamise teel.

Artikkel 4

Teatamiskohustusest vabastamise tingimused

1. Abikavad, abikavade alusel antav üksikabi ja sihtotstarbeline üksikabi on ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 2 või lõike 3 tähenduses siseturuga kokkusobivad ja vabastatakse ELi toimimise lepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teatamiskohustusest tingimusel, et kõnealune abi vastab käesoleva määruse

¹⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta direktiiv 2013/34/EL teatavat liiki ettevõtjate aruandeaasta finantsaruannete, konsolideeritud finantsaruannete ja nendega seotud aruannete kohta ja millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2006/43/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiivid 78/660/EMÜ ja 83/349/EMÜ (ELT L 182, 29.6.2013, lk 19).

I peatükis sätestatud tingimustele ja käesoleva määruse III peatükis asjaomase abiliigi kohta sätestatud eritingimustele.

2. Abimeetmed vabastatakse käesoleva määruse alusel teatamiskohustusest üksnes juhul, kui neis on selgesõnaliselt sätestatud, et abi andmise ajavahemikul ja viie aasta jooksul pärast lõppmakset peavad abisaajad vastama ühise kalanduspoliitika eeskirjadele.

Artikkel 5

Abi läbipaistvus

1. Käesolevat määrust kohaldatakse ainult niisuguse abi suhtes, mille puhul on ilma riskihindamist tegemata võimalik brutotoetusekvivalent eelnevalt täpselt välja arvutada („läbipaistev abi“).
2. Läbipaistvaks loetakse järgmisi abi liike:
 - (a) toetuste ja intressitoetustena antav abi;
 - (b) laenudena antav abi, kui brutotoetusekvivalent on arvutatud abi andmise ajal kehtinud viitemäära alusel;
 - (c) garantiidena antav abi:
 - i) kui brutotoetusekvivalendi arvutamisel on aluseks võetud *safe-harbour* preemiad, mis on sätestatud komisjoni teatistes; või
 - ii) kui enne meetme rakendamist on brutotoetusekvivalendi arvutamise metoodika heaks kiidetud, lähtudes komisjoni teatisest EÜ asutamislepingu artiklite 87 ja 88 kohaldamise kohta garantiidena antava riigiabi suhtes või võimalikust seda asendavast teatisest, kui metoodikast on teatatud komisjonile vastavalt sel ajal kohaldatavale riigiabi valdkonnas vastuvõetud komisjoni määrusele ning kui heakskiidetud metoodika käsitleb sõnaselgelt asjaomast garantii liiki ja selle aluseks oleva tehingu liiki käesoleva määruse kohaldamise kontekstis;
 - (d) maksusoodustuste vormis antav abi, kui meetmega on ette nähtud ülemmäär, millega tagatakse, et kohaldatavat künnist ei ületata;
 - (e) tagasimakstavate ettemaksete vormis antav abi, kui tagasimakstava ettemakse nominaalne kogusumma ei ületa käesoleva määruse alusel kohaldatavat künnist või kui enne meetme rakendamist on tagasimakstava ettemakse brutotoetusekvivalendi arvutamise metoodikast komisjonile teatatud ja komisjon on selle heaks kiitnud.
3. Käesoleva määruse kohaldamisel ei käsitata läbipaistvana järgmisi abi liike:
 - (a) kapitalisüstidena antav abi;
 - (b) riskifinantseerimismeetmetena antav abi.

Artikkel 6

Ergutav mõju

1. Käesolevat määrust kohaldatakse ainult abi suhtes, millel on ergutav mõju.
2. Abil loetakse olevat ergutav mõju, kui abisaaja on asjaomasele liikmesriigile esitanud kirjaliku abitaotluse enne projekti või tegevusega seotud töö algust. Abitaotlus peab sisaldama vähemalt järgmist teavet:
 - (a) ettevõtja nimi ja suurus;
 - (b) projekti või tegevuse kirjeldus, sealhulgas selle algus- ja lõppkuupäev;
 - (c) projekti või tegevuse asukoht;
 - (d) rahastamiskõlblike kulude loetelu;
 - (e) projekti/tegevuse jaoks vajaliku abi liik (toetus, laen, garantii, tagasimakstav ettemakse vms) ja riiklikest vahenditest taotletav summa.
3. Maksusoodustuste vormis meetmetel loetakse olevat ergutav mõju, kui on täidetud järgmised tingimused:
 - (a) meetmega nähakse ette õigus saada objektiivsete kriteeriumide alusel abi, ilma et liikmesriik saaks täiendavalt oma kaalutusõigust kasutada; ning
 - (b) meede on vastu võetud ja jõustunud enne abi saava projekti või tegevusega seotud töö alustamist. Seda nõuet ei kohaldata maksumeetmete kavade järglaskavade puhul, tingimusel et tegevus oli juba hõlmatud eelnevate maksusoodustuse vormis kavadega.
4. Loodusõnnetuste, loodusõnnetusega võrreldavate halbade ilmaolude või kaitsealuste loomade tekitatud kahju korvamiseks antaval abil ei pea olema ergutavat mõju või sellel loetakse olevat selline mõju, kui on täidetud artiklites 44, 45 ja 46 sätestatud tingimused.

Artikkel 7

Abi osakaal ja rahastamiskõlblikud kulud

1. Abi osakaalu ja rahastamiskõlblike kulude arvutamisel lähtutakse kõigi kasutatavate arvude puhul summadest, millest ei ole makse ega muid tasusid maha arvatud. Rahastamiskõlblike kulude tõendamiseks esitatakse dokumentaalsed tõendid, mis on selged, konkreetsed ja ajakohased. Käibemaks ei ole rahastamiskõlblik, välja arvatud juhul, kui see on siseriiklike õigusaktide kohaselt tagastamatu käibemaks.
2. Kui abi antakse muus vormis kui toetus, on abisummaks abi brutotoetusekvivalent.
3. Mitmes osas makstav abi diskonteeritakse abi väärtusesse abi andmise kuupäeva seisuga. Rahastamiskõlblikud kulud diskonteeritakse nende väärtusesse abi andmise kuupäeva seisuga. Diskonteerimisel kasutatakse intressimäärana abi andmise kuupäeval kohaldatavat diskontomäära.
4. Kui abi antakse maksusoodustuse vormis, siis diskonteeritakse abi osad diskontomäärade alusel, mis on kohaldatavad maksusoodustuse jõustumise eri kuupäevadel.
5. Kui abi antakse tagasimakstavate ettemaksete vormis, mis brutotoetusekvivalendi arvutamise aktsepteeritud metoodika puudumise korral on väljendatud protsendina rahastamiskõlblikest kuludest, ja meetmega on ette nähtud, et projekti õnnestumise

korral, mis on määratletud mõistliku ja kaalutletud hüpoteesi alusel, makstakse ettemaksed tagasi koos intressiga, mille määr on vähemalt võrdne abi andmise kuupäeval kohaldatava diskontomääraga, võib III peatükis sätestatud abi ülemmäärasid suurendada 10 protsendipunkti võrra, ületamata seejuures abi ülemmäära, mis on 100 % projekti rahastamiskõlblikest kogukuludest.

6. Rahastamiskõlblikud kulud peavad olema kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/1060¹⁶ artiklite 53–57 nõuetega.

Artikkel 8

Kumuleerimine

1. Selleks et teha kindlaks, kas artiklis 3 sätestatud teatamiskünniseid ja III peatükis sätestatud abi ülemmäärasid on järgitud, võetakse arvesse abi saavale tegevusele, projektile või ettevõtjale antava riigiabi kogusummat, olenemata sellest, kas kõnealust abi rahastatakse kohalikest, piirkondlikest, riiklikest või liidu allikatest.
2. Käesoleva määruse alusel teatamiskohustusest vabastatud abi võib kumuleerida järgmisega:
 - (a) mis tahes muu riigiabi, kui kõnealused abimeetmed on seotud erinevate kindlaksmääratavate rahastamiskõlblike kuludega;
 - (b) mis tahes muu riigiabi, mis on seotud samade osaliselt või täielikult kattuvate rahastamiskõlblike kuludega, kuid ainult juhul, kui sellise kumuleerimise tulemusel ei ületata suurimat abi osakaalu või abisummat, mida käesoleva määruse kohaselt kõnealuse abi suhtes kohaldatakse.
3. Käesoleva määruse alusel teatamiskohustusest vabastatud riigiabi ei tohi kumuleerida samade rahastamiskõlblike kulude katteks antava vähese tähtsusega abiga, kui sellise kumuleerimise tulemusel ületaks abi osakaal III peatükis sätestatud osakaalu.

Artikkel 9

Avaldamine ja teavitamine

1. Asjaomane liikmesriik tagab, et komisjoni läbipaistvusmoodulis või riikliku või piirkondliku tasandi kõikehõlmaval riigiabi veebisaidil avaldatakse järgmine teave:
 - (a) artiklis 11 osutatud kokkuvõtlik teave II lisas sätestatud standardvormis või link sellele teabele;
 - (b) iga abimeetme terviktekst, nagu on osutatud artiklis 11, või link sellele tekstile;

¹⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. juuni 2021. aasta määrus (EL) 2021/1060, millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfond+, Ühtekuuluvusfondi, Õiglase Ülemineku Fondi ja Euroopa Merendus-, Kalandus- ja Vesiviljelusfondi kohta ning nende ja Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi, Sisejulgeolekufondi ning piirihalduse ja viisapoliitika rahastu suhtes kohaldatavad finantsreeglid (ELT L 231, 30.6.2021, lk 159).

(c) teave iga 10 000 eurot ületava üksikabi andmise kohta.

Esimese lõigu punktides a, b ja c osutatud teave avaldatakse kooskõlas III lisaga.

2. Maksusoodustuse vormis kavade puhul loetakse lõike 1 punktis c sätestatud tingimused täidetuks, kui liikmesriigid avaldavad nõutava teabe üksikabi summade kohta järgmistes vahemikes (miljonites eurodes):
 - (a) 0,03–0,2;
 - (b) 0,2–0,4;
 - (c) 0,4–0,6;
 - (d) 0,6–0,8;
 - (e) 0,8–1.
3. Lõike 1 punktis c osutatud teave esitatakse ja peab olema kättesaadav III lisas sätestatud standardvormis ning selle puhul peab saama kasutada tõhusat otsingu- ja allalaadimisfunktsiooni. Lõikes 1 osutatud teave avaldatakse kuue kuu jooksul alates abi andmise kuupäevast või maksusoodustuse vormis antava abi puhul ühe aasta jooksul alates maksudeklaratsiooni esitamise tähtpäevast ning see peab olema kättesaadav vähemalt 10 aasta jooksul alates abi andmise kuupäevast.
4. Iga abikava ja üksikabi puhul esitatakse sõnaselge viide käesolevale määrusele, märkides selle pealkirja ja *Euroopa Liidu Teatajas* avaldamise viite, samuti viide III peatüki erisätetele, mis on kõnealuse abiga seotud, või vajaduse korral viide siseriiklikule õigusele, millega tagatakse käesoleva määruse asjakohaste sätete järgimine. Sellele lisatakse määruse rakendussätted ja muudatused.
5. Komisjon avaldab oma veebisaidil järgmise teabe:
 - (a) lingid käesoleva artikli lõikes 1 osutatud riigiabi veebisaitidele;
 - (b) artiklis 11 osutatud kokkuvõtlik teave.

II PEATÜKK JÄRELEVALVE

Artikkel 10

Grupierandi tühistamine

Kui liikmesriik annab abi, mis on väidetavalt käesoleva määruse alusel teatamiskohustusest vabastatud, kuid I, II ja III peatükis sätestatud tingimused ei ole täidetud, võib komisjon pärast seda, kui ta on andnud asjaomasele liikmesriigile võimaluse oma seisukohad teatavaks teha, võtta vastu otsuse, milles sätestatakse, et kõigist või mõningatest asjaomase liikmesriigi poolt edaspidi vastu võetavatest abimeetmetest, mis muidu vastaksid käesoleva määruse nõuetele, tuleb komisjonile vastavalt ELi toimimise lepingu artikli 108 lõikele 3 teatada. Meetmed, millest tuleb teatada, võivad piirduda meetmetega, millega antakse teatavat liiki abi teatavatele abisaajatele, või asjaomase liikmesriigi teatavate ametiasutuste poolt vastu võetud meetmetega.

Artikkel 11

Aruandlus

1. Liikmesriigid edastavad komisjonile elektrooniliselt aastaaruanded, mis käsitlevad käesoleva määruse kohaldamist, iga täisaasta või selle osa kohta, mil käesolevat määrust kohaldatakse, nagu on osutatud komisjoni määruse (EÜ) nr 794/2004¹⁷ III peatükis.
2. Liikmesriigid edastavad komisjonile komisjoni elektroonilise teavitussüsteemi kaudu ka kokkuvõtliku teabe iga käesoleva määruse alusel teatamiskohustusest vabastatud abimeetme kohta II lisas sätestatud standardvormis koos lingiga, mis võimaldab juurdepääsu abimeetme terviktekstile, sealhulgas selle muudatustele, 20 tööpäeva jooksul alates abimeetme jõustumisest.

Artikkel 12

Järelevalve

Liikmesriigid säilitavad üksikasjalikud andmed koos teabe ja tõendavate dokumentidega, mis on vajalikud selleks, et tõendada kõikide käesolevas määruses sätestatud tingimuste täitmist. Selliseid dokumente säilitatakse 10 aastat alates sihtotstarbelise üksikabi andmise kuupäevast või abikava kohaselt viimase abi andmise kuupäevast. Asjaomane liikmesriik esitab komisjonile 20 tööpäeva jooksul või võimaliku taotluses kindlaksmääratud pikema tähtaja jooksul kogu teabe ja tõendavad dokumendid, mida komisjon peab käesoleva määruse kohaldamise järelevalve jaoks vajalikuks.

III PEATÜKK ERINEVATE ABILIIKIDE SUHTES KOHALDATAVAD ERISÄTTED

1. JAGU

KESTLIKU KALAPÜÜGI SOODUSTAMINE NING VEE BIOLOOGILISTE RESSURSSIDE TAASTAMISE JA KAITSMISE EDENDAMINE

Artikkel 13

Üldtingimused

Käesoleva jao kohane abi peab vastama järgmistele üldtingimustele:

- (a) kui abi antakse liidu kalalaeva jaoks, ei tohi seda laeva väljapoole liitu üle anda ega väljaspool liitu ümber registreerida vähemalt viie aasta jooksul pärast toetatava tegevuse jaoks lõppmakse tegemist. Kui laev antakse üle või registreeritakse ümber kõnealuse ajavahemiku jooksul, nõuab liikmesriik tegevuse jaoks alusetult makstud

¹⁷ Komisjoni 21. aprilli 2004. aasta määrus (EÜ) nr 794/2004, millega rakendatakse nõukogu määrust (EÜ) nr 659/1999, millega kehtestatakse üksikasjalikud eeskirjad EÜ asutamislepingu artikli 93 kohaldamiseks (ELT L 140, 30.4.2004, lk 1).

summad tagasi summas, mis on proportsionaalne ajavahemikuga, mille jooksul käesoleva punkti esimeses lauses sätestatud tingimus ei olnud täidetud;

- (b) tegevuskulud ei ole rahastamiskõlblikud, kui käesolevas jaos ei ole selgesõnaliselt sätestatud teisiti.

Artikkel 14

Innovatsiooniks antav abi

1. Kalanduse innovatsiooniks antav abi, mis vastab käesoleva määruse I peatükis sätestatud tingimustele, on ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punkti c tähenduses siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse ELi toimimise lepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teatamiskohustusest, tingimusel et abi eesmärk on välja töötada või kasutusele võtta uusi või oluliselt täiustatud tooteid ja seadmeid, uusi või täiustatud protsesse ja tehnikaid ning uusi või täiustatud juhtimis- ja korraldussüsteeme, sealhulgas töötlemise ja turustamise tasandil.
2. Abist rahastatavat tegevust viib ellu liikmesriigi või liidu tunnustatud teadus- või tehnikaasutus või tehakse seda temaga koostöös. Kõnealune teadus- või tehnikaasutus valideerib selle tegevuse tulemused.
3. Käesoleva artikli kohase abi summa ei tohi brutotoetusekvivalendina ületada abi ülemmäära, milleks on 50 % tegevuse rahastamiskõlblikest kogukuludest. Spetsiifilised abi ülemmäärad on sätestatud IV lisas. Kui üks tegevus on hõlmatud mitme reaga IV lisa ridade 1–11 seast, kohaldatakse kõrgeimat abi ülemmäära.

Artikkel 15

Nõustamisteenuste kasutamiseks antav abi

1. Nõustamisteenuste kasutamiseks antav abi, mis vastab käesoleva määruse I peatükis sätestatud tingimustele, on ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punkti c tähenduses siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse ELi toimimise lepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teatamiskohustusest, tingimusel et:
 - (a) abi eesmärk on parandada ettevõtjate üldist tulemuslikkust ja konkurentsivõimet ning edendada kestlikku kalapüüki;
 - (b) nõustamisteenust osutatakse ühes järgmistest vormidest:
 - i) teostatavusuuringud ja nõustamisteenused, mille raames hinnatakse, kui elujõulised on määruse (EL) 2021/1139 II jaotise II peatüki alusel potentsiaalselt rahastamiskõlblikud meetmed;
 - ii) erialane nõustamine keskkonnasäästlikkuse alal, keskendudes püügitegevuse tõttu mere-, maismaa- ja mageveeökosüsteemidele avalduva negatiivse mõju piiramisele ja võimaluse korral sellise mõju kaotamisele;
 - iii) erialane nõustamine äri- ja turustamisstrateegiate alal.
2. Lõike 1 punktis b osutatud teostatavusuuringuid teevad, nõustamisteenuseid osutavad ja nõu annavad teadus-, akadeemilised, kutse- või tehnikaasutused või

majandusnõustamisega tegelevad üksused, kellel on selleks siseriikliku õiguse kohaselt nõutav pädevus.

3. Lõikes 1 osutatud toetust antakse ettevõtjatele ja kaluriorganisatsioonidele, sealhulgas tootjaorganisatsioonidele.
4. Käesoleva artikli kohase abi summa ei tohi brutotoetusekvivalendina ületada abi ülemmäära, milleks on 50 % meetme rahastamiskõlblikest kogukuludest. Spetsiifilised abi ülemmäärad on sätestatud IV lisas. Kui üks tegevus on hõlmatud mitme reaga IV lisa ridade 1–11 seast, kohaldatakse kõrgeimat abi ülemmäära.

Artikkel 16

Teadlaste ja kalurite partnerlusteks antav abi

1. Teadlaste ja kalurite partnerluseks antav abi, mis vastab käesoleva määruse I peatükis sätestatud tingimustele, on ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punkti c tähenduses siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse ELi toimimise lepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teatamiskohustusest, tingimusel et:
 - (a) abi eesmärk on edendada teadmussiiret teadlaste ja kalurite vahel;
 - (b) abiga toetatakse järgmist:
 - i) võrgustike, partnerluslepingute või ühenduste loomine ühe või mitme sõltumatu teadusasutuse ja kalurite või ühe või mitme kaluriorganisatsiooni vahel, milles võivad osaleda tehnikaasutused;
 - ii) tegevus, mida viiakse ellu punktis i osutatud võrgustike, partnerluslepingute või ühenduste raames. See tegevus võib hõlmata andmete kogumist ja haldamist, uuringuid, katseprojekte, teadmiste ja uurimistulemuste levitamist, seminare ja parimaid tavasid.
2. Käesoleva artikli kohase abi summa ei tohi brutotoetusekvivalendina ületada abi ülemmäära, milleks on 50 % tegevuse rahastamiskõlblikest kogukuludest. Spetsiifilised abi ülemmäärad on sätestatud IV lisas. Kui üks tegevus on hõlmatud mitme reaga IV lisa ridade 1–11 seast, kohaldatakse kõrgeimat abi ülemmäära.

Artikkel 17

Inimkapitali, töökohtade loomise ja sotsiaaldialoogi edendamiseks antav abi

1. Inimkapitali, töökohtade loomise ja sotsiaaldialoogi edendamiseks antav abi, mis vastab käesoleva määruse I peatükis sätestatud tingimustele, on ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punkti c tähenduses siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse ELi toimimise lepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teatamiskohustusest, tingimusel et abiga toetatakse järgmist:
 - (a) kutsealane koolitus, elukestev õpe, ühisprojektid, majandus-, tehnika-, õigus- või teadusalaste teadmiste ja uuenduslike tavade levitamine ning uute kutseoskuste omandamine, eelkõige mereökosüsteemide säästva majandamise, hügieeni, tervishoiu, ohutuse, merendussektori tegevuse, innovatsiooni ja ettevõtluse alal;

- (b) võrgustikutöö ning kogemuste ja parimate tavade vahetamine sidusrühmade vahel, sealhulgas organisatsioonide vahel, kes edendavad meeste ja naiste võrdseid võimalusi, naiste rolli kalapüügikogukondades ning väikesemahulise rannapüügiga või jalgsi kalapüügiga tegelevaid alaesindatud rühmi;
 - (c) sotsiaaldialoog liidu, riiklikul, piirkondlikul või kohalikul tasandil, millesse kaasatakse kalureid, sotsiaalpartnereid ja muid asjaomaseid sidusrühmi.
2. Lõikes 1 osutatud tegevuse toetamiseks võib abi anda ka füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsevate kalurite abikaasadele või – niivõrd, kuivõrd see staatus on siseriikliku õiguse kohaselt tunnustatud –, elukaaslastele, kes ei ole töötajad ega äripartnerid, ent kes osalevad siseriiklikus õiguses sätestatud tingimustel tavaliselt füüsilisest isikust ettevõtja tegevuses ning täidavad temaga samu ülesandeid või abistavaid ülesandeid.
 3. Käesoleva artikli kohase abi summa ei tohi brutotoetusekvivalendina ületada abi ülemmäära, milleks on 50 % tegevuse rahastamiskõlblikest kogukuludest. Spetsiifilised abi ülemmäärad on sätestatud IV lisas. Kui üks tegevus on hõlmatud mitme reaga IV lisa ridade 1–11 seast, kohaldatakse kõrgeimat abi ülemmäära.

Artikkel 18

Sissetulekute mitmekesistamise ja uute tululiikide toetuseks antav abi

1. Sissetulekute mitmekesistamise ja uute tululiikide toetuseks antav abi, mis vastab käesoleva määruse I peatükis sätestatud tingimustele, on ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punkti c tähenduses siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse ELi toimimise lepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teatamiskohustusest, tingimusel et:
 - (a) abi eesmärk on toetada investeringuid, mis aitavad kaasa kalurite sissetulekute mitmekesistamisele täiendavate tegevusalade arendamise kaudu, sealhulgas investeringud laeva, kalapüügiturism, restoranid, kalandusega seotud keskkonnateenused ja kalandusalane haridustegevus;
 - (b) abiga toetatakse kalureid, kes:
 - i) esitavad äriplaani oma uue tegevusala arendamiseks ja
 - ii) omavad piisavaid kutseoskusi, mida võib omandada artikli 17 lõike 3 punkti a alusel rahastatava tegevuse kaudu.
2. Lõike 1 punktis a osutatud abi antakse üksnes juhul, kui täiendavad tegevusalad on seotud kaluri põhilise püügitegevusega.
3. Kõnealuse abi summa ei või ületada 50 % äriplaanis iga tegevuse jaoks ette nähtud eelarvest ega 75 000 eurot abisaaja kohta.

Artikkel 19

Kalurite tervishoiu-, ohutus- ja töötingimuste parandamiseks antav abi

1. Kalurite tervishoiu-, ohutus- ja töötingimuste parandamiseks antav abi, mis vastab käesoleva määruse I peatükis sätestatud tingimustele, on ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punkti c tähenduses siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse ELi toimimise lepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teatamiskohustusest, tingimusel et:

- (a) abi antakse üksnes laeva või individuaalvarustusse tehtavateks investeeringuteks ning nende investeeringutega ületatakse liidu või liikmesriigi õigusest tulenevaid nõudeid;
 - (b) abiga ei toetata kalalaeva kogumahutavuse suurendamist.
2. Tegevuse puhul, mille eesmärk on parandada kalurite ohutust kalalaevade pardal, võib toetada järgmise varustuse ostmist ja vajaduse korral paigaldamist:
- (a) päästeparved;
 - (b) päästeparvede hüdrostaadid;
 - (c) isiklikud asukohamajakad, näiteks õnnetuskoha määramise raadiopoi, mis võidakse integreerida kalurite päästevestidesse ja tööriietesse;
 - (d) isiklikud ujuvpäästevahendid, eelkõige vee- ja kaitseülkonnad, päästerõngad ja päästevestid;
 - (e) signaalraketid;
 - (f) liiniheiteseadmed;
 - (g) üle parda kukkunute väljatõstmise seadmed;
 - (h) tuletõrjevahendid, näiteks tulekustutid, tuletõkketeki, tulekahju- ja suitsuandurid, hingamisaparaadid;
 - (i) tuletõkkeuksed;
 - (j) kütusemahuti sulgeklapid;
 - (k) gaasiandurid ja -häiresüsteemid;
 - (l) pilsipumbad ja -häiresüsteemid;
 - (m) raadio- ja satelliitsideseadmed;
 - (n) veekindlad luugid ja uksed;
 - (o) masinate, näiteks vintsi või võrgupooli ohutuspiirded;
 - (p) laevatrepid ja juurdepääsuredelid;
 - (q) helgiheitjad, tekivalgustid ja avariivalgustid;
 - (r) ohutuse tagamiseks kasutatav vabastusmehhanism juhaks, kui kalapüügivahend jääb veealuse takistuse külge kinni;
 - (s) turvakaamerad ja -monitorid;
 - (t) laevatekil ohutuse suurendamiseks vajalikud seadmed ja varustus.
3. Sellise tegevuse või varustuse hankimise puhul, mille eesmärk on parandada kalurite tervishoiutingimusi kalalaevadel, võib toetada järgmisi meetmeid:
- (a) esmaabikomplektide ostmise ja paigaldamine;
 - (b) ravimite ja pardal toimuva kiireloomulise ravi jaoks varustuse ostmise;
 - (c) telemeditsiini teenuste korraldamine, sealhulgas elektroonilised tehnoloogialahendused, seadmed ja meditsiinilised pildindusvahendid laevadelt tehtavate kaugkonsultatsioonide jaoks;
 - (d) pardalolijate varustamine tervishoiutingimuste parandamist käsitlevate juhendite ja käsiraamatutega;

- (e) pardalolijate tervishoiutingimuste parandamist käsitlevate teabekampaaniate korraldamine.
4. Sellise tegevuse või varustuse hankimise puhul, mille eesmärk on parandada kalurite hügieenitingimusi kalalaevadel, võib toetada järgmise varustuse ostmist ja vajaduse korral paigaldamist:
- (a) sanitaarsõlmed, näiteks tualetid ja pesuruumid;
 - (b) köögivarustus ja seadmed toiduainete säilitamiseks;
 - (c) joogivee puhastamise seadmed;
 - (d) pardal heade sanitaartingimuste tagamiseks kasutatavad puhastusvahendid;
 - (e) pardal hügieenitingimuste parandamist käsitlevad juhendid ja käsiraamatud, sealhulgas tarkvaravahendid.
5. Sellise tegevuse või varustuse hankimise puhul, mille eesmärk on parandada töötingimusi kalalaevadel, võib toetada järgmise varustuse ostmist ja vajaduse korral paigaldamist:
- (a) tekireelingud;
 - (b) kaitseteki konstruktsioonid ja kajutite ajakohastamine kaitse pakkumiseks halbade ilmaolude eest;
 - (c) kajutite ohutuse parandamise ja meeskonna ühisruumide korraldamisega seotud varustus;
 - (d) varustus suurte raskuste käsitsi tõstmise vajaduse vähendamiseks, välja arvatud sellised otseselt püügitegevusega seotud masinad nagu vintsid;
 - (e) libisemisvastane värv ja libisemisvastased kummimatid;
 - (f) müra-, soojus- või külmaisolatsioon ning ventilatsiooni parandamise seadmed;
 - (g) tööriietus ja ohutusvahendid, näiteks veekindlad ohutussaapad, silmade ja hingamisteede kaitsevahendid, kaitsekindad ja kiivrid ning kukkumisvastased kaitsevahendid;
 - (h) hädaolukordades ja ohutuse tagamiseks kasutatavad hoiatusmärgid;
 - (i) riskianalüüs ja -hindamine, mille abil määratakse kindlaks ohud kaluritele nii sadamas kui ka laevasõidu ajal, et kõnealuseid ohtusid ära hoida või vähendada;
 - (j) pardal töötingimuste parandamist käsitlevad juhendid ja käsiraamatud.
6. Abi antakse kaluritele või kalalaevade omanikele.
7. Kui tegevus seisneb laeva tehtavas investeeringus, võib ajavahemikul 1. jaanuarist 2021 kuni 31. detsembrini 2027 sama liiki investeeringu ja sama kalalaeva jaoks anda toetust ainult ühel korral. Kui tegevus seisneb investeeringus individuaalvarustusse, võib ajavahemikul 1. jaanuarist 2021 kuni 31. detsembrini 2027 sama liiki varustuse jaoks ja samale abisaajale anda toetust ainult ühel korral.
8. Käesoleva artikli kohase abi summa ei tohi brutotoetusekvivalendina ületada abi ülemmäära, milleks on 50 % tegevuse rahastamiskõlblikest kogukuludest. Spetsiifilised abi ülemmäärad on sätestatud IV lisas. Kui üks tegevus on hõlmatud mitme reaga IV lisa ridade 1–11 seast, kohaldatakse kõrgeimat abi ülemmäära.

Artikkel 20

Rahvatervisekriiside, halbade ilmaolude ja keskkonnajuhtumite puhuks loodud ühisfondidele antav abi

1. Rahvatervisekriiside, halbade ilmaolude ja keskkonnajuhtumite puhuks loodud ühisfondidele antav abi, mis vastab käesoleva määruse I peatükis sätestatud tingimustele, on ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punkti c tähenduses siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse ELi toimimise lepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teatamiskohustusest, tingimusel et:
 - (a) abi eesmärk on toetada ühisfonde, millest makstakse kaluritele rahalist hüvitist rahvatervisekriisist, halbade ilmaoludest või keskkonnajuhtumitest tingitud majandusliku kahju eest või püügitegevuse käigus toimunud mereõnnetuste korral kalurite või kalalaevade päästmise kulude eest;
 - (b) ühisfondidest käesoleva artikli kohaselt makstava rahalise hüvitise kombineerimine muude liidu või riiklike vahendite või erakindlustusskeemidega ei tohi põhjustada kantud majanduslikku kahju ületavat ülemäära hüvitamist.
2. Käesoleva artikli kohaldamisel:
 - (a) lõike 1 punktis a osutatud rahvatervisekriisid, halvad ilmaolud, keskkonnajuhtumid või mereõnnetused on need, mille toimumist liikmesriigi pädev asutus on ametlikult tunnistanud;
 - (b) mõiste „ühisfond“ tähendab liikmesriigi poolt tema õiguse kohaselt akrediteeritud skeemi, millega liitunud kalurid saavad end kindlustada, nii et neile hüvitatakse lõike 1 punktis a loetletud sündmustest põhjustatud majanduslik kahju. Ühisfondil on läbipaistev sisse- ja väljamaksete poliitika ning selged eeskirjad võimalike tekkinud võlgade eest vastutuse omistamiseks.
3. Lõike 1 punktis a osutatud toetus võib olla seotud üksnes summadega, mida ühisfond maksab kaluritele rahalise hüvitisena, ning see võib katta neist kuni 50 %. Ühisfondide moodustamisega seotud halduskulud ei ole rahastamiskõlblikud.
4. Lõike 1 punktis a osutatud toetust antakse üksnes selleks, et katta rahvatervisekriisidest, halbade ilmaoludest, keskkonnajuhtumitest või mereõnnetustest tingitud kahju, mis moodustab üle 30 % asjaomase ettevõtja aastakäibest, mis arvutatakse eelnenud kolme kalendriaasta keskmisena.
5. Abi ei anta algkapitali jaoks.

Artikkel 21

Kalapüügivõimaluste jaotamise süsteemide toetamiseks antav abi

1. Kalapüügivõimaluste jaotamise süsteemide toetamiseks antav abi, mis vastab käesoleva määruse I peatükis sätestatud tingimustele, on ELi toimimise lepingu

artikli 107 lõike 3 punkti c tähenduses siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse ELi toimimise lepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teatamiskohustusest, tingimusel et:

- (a) abi eesmärk on toetada selliste süsteemide kavandamist, arendamist, seiret, hindamist ja haldamist, mille kaudu liikmesriigid jagavad määruse (EL) nr 1380/2013 artikli 16 lõike 8 kohaselt kalapüügivõimalusi, et kohandada püügitegevust kalapüügivõimalustega;
 - (b) abi antakse juriidilistele või füüsilistele isikutele või liikmesriigi tunnustatud kaluriorganisatsioonidele, sealhulgas tunnustatud tootjaorganisatsioonidele, kes osalevad kalapüügivõimaluste jaotamise süsteemide ühises haldamises.
2. Käesoleva artikli kohase abi summa ei tohi brutotoetusekvivalendina ületada abi ülemmäära, milleks on 100 % tegevuse rahastamiskõlblikest kogukuludest.

Artikkel 22

Abi, millega piiratakse kalapüügi mõju merekeskkonnale ja kohandatakse kalapüüki liikide kaitsega

1. Abi, millega piiratakse kalapüügi mõju merekeskkonnale ja kohandatakse kalapüüki liikide kaitsega ning mis vastab käesoleva määruse I peatükis sätestatud tingimustele, on ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punkti c tähenduses siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse ELi toimimise lepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teatamiskohustusest, tingimusel et:
- (a) abi eesmärk on vähendada kalapüügi mõju merekeskkonnale, soodustada tagasiheite järkjärgulist lõpetamist ja hõlbustada üleminekut mere bioloogiliste ressursside säästvale kasutamisele kooskõlas määruse (EL) nr 1380/2013 artikli 2 lõikega 2;
 - (b) abiga toetatakse järgmisi investeeringuid:
 - i) investeeringud varustusse, millega parandatakse kalapüügivahendite suuruse- või liigipõhist selektiivsust;
 - ii) investeeringud laeva või varustusse, millega lõpetatakse tagasiheide, vältides või vähendades töönduslike kalavarude soovimatut püüki, või millega tagatakse soovimatu püügi lossimine kooskõlas määruse (EL) nr 1380/2013 artikliga 15;
 - iii) investeeringud varustusse, millega vähendatakse kalapüügi füüsilist ja bioloogilist mõju ökosüsteemile või merepõhjale ning võimaluse korral kaotatakse see mõju;
 - iv) investeeringud varustusse, millega kaitstakse püügivahendeid ja saaki imetajate ja lindude eest, kes on nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ¹⁸ või Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/147/EÜ¹⁹ alusel kaitstud, tingimusel et ei vähendata püügivahendite selektiivsust ning et võetakse

¹⁸ Nõukogu 21. mai 1992. aasta direktiiv 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta (EÜT L 206, 22.7.1992, lk 7).

¹⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. novembri 2009. aasta direktiiv 2009/147/EÜ loodusliku linnustiku kaitse kohta (ELT L 20, 26.1.2010, lk 7).

kõik asjakohased meetmed röövliikide füüsilise kahjustamise vältimiseks.

2. Ajavahemikul 1. jaanuarist 2021 kuni 31. detsembrini 2027 võib liidu sama kalalaeva sama liiki varustuse jaoks abi anda ainult ühel korral.
3. Abi antakse üksnes juhul, kui lõike 1 punktis b osutatud püügivahenditel või muul varustusel on tõendatavalt parem suurusepõhine selektiivsus või tõendatavalt väiksem mõju ökosüsteemile ja mittesihthiikidele kui tavapärastel püügivahenditel või muul varustusel, mis on lubatud liidu õigusega või asjaomase liikmesriigi õigusega, mis on vastu võetud määruses (EL) nr 1380/2013 ette nähtud piirkondadeks jaotamise kontekstis.
4. Abi antakse
 - (a) selliste liidu kalalaevade omanikele, mis on registreeritud aktiivsete laevadena ja mis on toetustaotluse esitamise kuupäevale eelneval kahel kalendriaastal merel püügil käinud vähemalt 60 päeva jooksul;
 - (b) kaluritele, kes omavad asendamisele minevaid püügivahendeid ja kes on töötanud liidu kalalaeval toetustaotluse esitamise kuupäevale eelneval kahel kalendriaastal vähemalt 60 päeva;
 - (c) liikmesriigi poolt tunnustatud kaluriorganisatsioonidele.
5. Käesoleva artikli kohase abi summa ei tohi brutotoetusekvivalendina ületada abi ülemmäära, milleks on 100 % tegevuse rahastamiskõlblikest kogukuludest.

Artikkel 23

Mere bioloogiliste ressursside kaitsega seotud innovatsiooniks antav abi

1. Mere bioloogiliste ressursside kaitsega seotud innovatsiooniks antav abi, mis vastab käesoleva määruse I peatükis sätestatud tingimustele, on ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punkti c tähenduses siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse ELi toimimise lepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teatamiskohustusest, tingimusel et:
 - (a) abi eesmärk on aidata kaasa tagasiheite ja kaaspüügi järkjärgulisele lõpetamisele, hõlbustada üleminekut mere bioloogiliste ressursside kasutamisele kooskõlas määruse (EL) nr 1380/2013 artikli 2 lõikega 2 ning vähendada kalapüügi mõju merekeskkonnale ja kaitsealuste röövliikide mõju;
 - (b) abiga toetatakse tegevust, mille eesmärk on arendada või kasutusele võtta uusi tehnilisi või korralduslaseid teadmisi, sealhulgas täiustatud püügitehnikaid ja selektiivsemaid püügivahendeid, et vähendada püügitegevuse mõju keskkonnale, või mille eesmärk on saavutada mere bioloogiliste ressursside säästvam kasutamine ja kooseksisteerimine kaitsealuste röövliikidega;
 - (c) toetatavat tegevust viib ellu liikmesriigi tunnustatud teadus- või tehnikaasutus, kes valideerib sellise tegevuse tulemused, või tehakse seda temaga koostöös;
 - (d) liikmesriik avalikustab toetatava tegevuse tulemused piisavas ulatuses.
2. Käesoleva artikli kohaselt rahastatavate projektidega hõlmatud kalalaevad ei tohi moodusta üle 5 % riigisisese laevastiku laevade arvust või 5 % riigisisese laevastiku kogumahutavusest, mis arvutatakse toetusvahendi vastuvõtmise aja seisuga.

3. Käesoleva artikli kohase abi summa ei tohi brutotoetusekvivalendina ületada abi ülemmäära, milleks on 50 % tegevuse rahastamiskõlblikest kogukuludest. Spetsiifilised abi ülemmäärad on sätestatud IV lisas. Kui üks tegevus on hõlmatud mitme reaga IV lisa ridade 1–11 seast, kohaldatakse kõrgeimat abi ülemmäära.

Artikkel 24

Abi, mida antakse merekeskkonna elurikkuse ja ökosüsteemide kaitseks ja taastamiseks ning seoses hüvituskavadega säästva püügitegevuse raames

1. Säästva püügitegevuse raames merekeskkonna elurikkuse ja ökosüsteemide kaitseks ja taastamiseks ning hüvituskavadega seoses antav abi, mis vastab käesoleva määruse I peatükis sätestatud tingimustele, on ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punkti c tähenduses siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse ELi toimimise lepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teatamiskohustusest.
2. Käesoleva artikli kohaselt antava abiga toetatakse järgmist tegevust:
 - (a) kalurite poolt merest jäätmete kogumine, näiteks kaotatud kalapüügivahendite ja mereprügi passiivne kogumine; toetust võib anda järgmistele meetmetele:
 - i) kaotatud kalapüügivahendite eemaldamine merest, eelkõige selleks, et tõkestada varipüüki;
 - ii) prügi kogumiseks ja pardal ladustamiseks kasutatava varustuse ostmise ja vajaduse korral paigaldamine;
 - iii) osalevate kalurite jaoks jäätmekogumiskavade, sealhulgas rahaliste stiimulite loomine;
 - iv) kalasadamas prügi ladustamiseks ja ringlussevõtuks kasutatava varustuse ostmise ja vajaduse korral paigaldamine;
 - v) teabevahetus, teavitamine ja teadlikkuse suurendamise kampaaniad, et innustada kalureid ja teisi sidusrühmi osalema kaotatud püügivahendite merest eemaldamise projektides;
 - vi) sadamaoperaatorite ja kalurite koolitus;
 - (b) mereloomastiku ja -taimestiku kaitsmiseks ja tugevdamiseks staatiliste või liikuvate struktuuride ehitamine, paigaldamine või ajakohastamine, sealhulgas nende teaduslik ettevalmistamine ja hindamine; toetust võib anda järgmistele meetmetele:
 - i) merekeskkonna traalimise eest kaitsmiseks kasutatavate vahendite ostmise ja vajaduse korral paigaldamine;
 - ii) kahjustunud mereökosüsteemide taastamiseks kasutatavate vahendite ostmise ja vajaduse korral paigaldamine;
 - iii) kulud, mis on seotud ettevalmistava tööga, näiteks uuringute, teadusuuringute või hindamisega.

Punktides i–iv osutatud tegevuse puhul ei ole rahastamiskõlblikud järgmised kulud:

- tehisrahuna kasutatava uputatava laeva omandamine;

- peibutuspüügivahendite ehitamise ja hooldamisega seotud kulud, välja arvatud punktiga iv ette nähtud kulud;
- (c) mere bioloogiliste ressursside paremale majandamisele või kaitsmisele kaasaaitamine järgmise varustuse paigaldamise või järgmiste meetmete ja projektide elluviimise abil:
- i) ümarkonksud;
 - ii) võrkude küljes kasutatavad akustilised hoiatusseadmed;
 - iii) kilpkonnade tõkkevahendid;
 - iv) linnutõrjeliinid;
 - v) muud tõestatult tõhusad kaitsealuste liikide juhupüügi ärahoidmist võimaldavad vahendid või seadmed;
 - vi) kalurite koolitamine mere bioloogiliste ressursside parema majandamise või kaitse alal;
 - vii) projektid, mille puhul keskendutakse kalade, lindude ja muude organismide jaoks olulistele rannikuelupaikadele;
 - viii) projektid, mille puhul keskendutakse sellistele kalade paljunemise seisukohast olulistele aladele nagu rannikuäärsed märgalad;
 - ix) olemasolevate kalapüügivahendite asendamisel väikese mõjuga püügivahenditega lõkspüüniste, sikutipüügi ja käsiõngega püügiga seotud kulud;
- (d) kavad direktiivi 92/43/EMÜ ja direktiivi 2009/147/EÜ kohaselt kaitse all olevate imetajate ja lindude poolt saagile tekitatud kahju hüvitamiseks;
- (e) osalemine muudes meetmetes, mille eesmärk on säilitada ja parandada elurikkust ja ökosüsteemiteenuseid, näiteks konkreetsete mere- ja rannikuelupaikade taastamine jätkusuutlike kalavarude toetamiseks, sealhulgas nende teaduslik ettevalmistamine ja hindamine; rahastamiskõlblikud on järgmiste meetmetega seotud kulud:
- i) kulud, mis on seotud uudsete seiremeetodite katsetamise kavadega ning eelkõige järgmiste lahenduste katsetamisega:
 - elektroonilised kaugseiresüsteemid, näiteks videovalvesüsteem, kaitstud liikide juhupüügi jälgimiseks ja registreerimiseks;
 - okeanograafiliste andmete, näiteks temperatuuri, soolsust, planktonit, veeõitsengut või hägusust käsitlevate andmete registreerimine;
 - invasiivsete võõrliikide kaardistamine;
 - invasiivsete võõrliikide leviku ärahoidmiseks ja nende tõrjumiseks rakendatavad meetmed, sh uuringud;
 - ii) rahalised stiimulid okeanograafiliste andmete, näiteks temperatuuri, soolsust, planktonit, veeõitsengut või hägusust käsitlevate andmete seireks ja registreerimiseks kasutatavate automaatsete salvestusseadmete paigaldamiseks laeva pardale;
 - iii) füüsilise ja keemilise reostuse vähendamise meetmed;

- iv) muid elurikkust negatiivselt mõjutavaid füüsilise surve liike, sealhulgas inimtekkelist veealust müra vähendavad meetmed;
 - v) positiivsed kaitsemeetmed taimestiku ja loomastiku kaitseks ja säilitamiseks, sealhulgas pärismaiste liikide taasasustamine või nende arvukuse suurendamine, ning rohelist taristut käsitlevas komisjoni teatises²⁰ osutatud roheline taristu põhimõtete rakendamine;
 - vi) invasiivsete võõrliikide sissetungi ärahoidmise, nende tõrjumise ja kõrvaldamise meetmed.
3. Lõike 2 punkti d kohase toetuse saamiseks peavad kõnealused kavad olema liikmesriikide pädevate asutuste poolt ametlikult tunnustatud. Samuti tagavad liikmesriigid, et liidu või riiklike hüvituskavade ja erakindlustusskeemide kombineerimine ei põhjusta kahjude ülemäära hüvitamist.
4. Käesoleva artikli kohase abi summa ei tohi brutotoetusekvivalendina ületada abi ülemäära, milleks on 100 % tegevuse rahastamiskõlblikest kogukuludest.

Artikkel 25

Energiatõhususe parandamiseks ja kliimamuutuste mõju leevendamiseks antav abi

1. Energiatõhususe parandamiseks ja kliimamuutuste mõju leevendamiseks antav abi, mis vastab käesoleva määruse I peatükis sätestatud tingimustele, välja arvatud mootorite asendamiseks või ajakohastamiseks antav abi, on ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punkti c tähenduses siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse artikli 108 lõike 3 kohasest teatamiskohustusest.
2. Käesoleva artikli kohaselt antava abiga toetatakse järgmist tegevust:
 - (a) laeva või varustusse tehtavad investeeringud, mille eesmärk on vähendada saasteainete või kasvuhoonegaaside heidet ja suurendada kalalaevade energiatõhusust. Kalapüügivahenditesse tehtavad investeeringud on samuti rahastamiskõlblikud, kui need ei vähenda püügivahendite selektiivsust;
 - i) tegevuse puhul, mille eesmärk on parandada laevakere hüdrodünaamikat, võib toetada järgmiste meetmetega kaasnevate kulude katmist:
 - investeeringud stabiilsusmehhanismidesse, nagu kimmikiilid ja pirnvöörid, mis aitavad parandada merekindlust ja püstuvust;
 - kulud, mis on seotud mittetoksiliste kasvumisvastaste kattematerjalide, näiteks vaskkatte kasutamisega hõõrdumise vähendamiseks;
 - kulud, mis on seotud rooliseadmega, näiteks rooliseadme juhtimissüsteemide ja mitme rooliga, mille abil vähendatakse rooli teokust olenevalt ilmast ja mereoludest;
 - basseinis katsetamine, millega luuakse alus hüdrodünaamika parandamiseks.

²⁰ Komisjoni teatis „Roheline taristu – Euroopa looduskapitali suurendamine“, Brüssel, COM(2013) 249 final, 6.5.2013.

Laevakere baashooldusega seotud kulud ei ole käesoleva lõike alusel rahastamiskõlblikud;

- ii) tegevuse puhul, mille eesmärk on täiustada laeva jõuallikat, võib toetada järgmiste seadmete ostu ja vajaduse korral paigaldamisega kaasnevate kulude katmist:
 - energiatõhusad propellerid, sealhulgas veovõllid;
 - katalüsaatorid;
 - energiatõhusad generaatorid, näiteks vesinikku või maagaasi kasutavad generaatorid;
 - taastuvenergiat rakendavad käiturelemendid, näiteks purjed, kerged ülapurjed, tuulikud, turbiinid või päikesepaneelid;
 - vööripõtkurid;
 - mootorite ümberehitamine biokütustel töötavateks mootoriteks;
 - ökonomeetrid, kütusehaldussüsteemid ja seiresüsteemid;
 - investeeringud düüsidesse, millega täiustatakse jõuallikat;
 - iii) kalapüügivahenditesse ja -varustusse tehtavate investeeringute puhul võib toetada järgmiste meetmetega kaasnevate kulude katmist:
 - üleminek veetavatelt püünistelt alternatiivsetele püünistele;
 - veetavate püüniste kohandamine;
 - investeeringud veetavate püüniste seire vahenditesse;
 - iv) investeeringute puhul, mille eesmärk on elektri- või soojusenergia tarbimise vähendamine, võib toetada järgmiste kulude katmist:
 - alla 18 m pikkuste laevade jahutus-, külmutus- või isolatsioonisüsteemide täiustamiseks tehtavad investeeringud;
 - investeeringud seoses laevas soojuse ringlussevõtuga, mille eesmärk on kasutada soojust uuesti muude laevas vajalike abitoimingute jaoks;
- (b) energiatõhususe auditid ja kavad;
- (c) uuringud, mille käigus hinnatakse alternatiivsete jõuallikate ja laevakere konstruktsiooni panust kalalaevade energiatõhususse.

3. Lõikes 2 nimetatud tegevuse puhul antakse toetust üksnes kalalaevade omanikele ja ajavahemikul 1. jaanuarist 2021 kuni 31. detsembrini 2027 võib sama liiki investeeringu ja sama kalalaeva jaoks anda toetust ainult ühel korral.
4. Käesoleva artikli kohase abi summa ei tohi brutotoetusekvivalendina ületada abi ülemmäära, milleks on 50 % tegevuse rahastamiskõlblikest kogukuludest. Spetsiifilised abi ülemmäärad on sätestatud IV lisas. Kui üks tegevus on hõlmatud mitme reaga IV lisa ridade 1–11 seast, kohaldatakse kõrgeimat abi ülemmäära.

Artikkel 26

Seoses lisandväärtuse, tootekvaliteedi ja soovimatu püügi kasutamisega antav abi

1. Lisandväärtuse ja tootekvaliteedi tõstmiseks ning soovimatu püügi kasutamiseks antav abi, mis vastab käesoleva määruse I peatükis sätestatud tingimustele, on ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punkti c tähenduses siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse ELi toimimise lepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teatamiskohustusest, tingimusel et:
 - (a) abi eesmärk on tõsta püütud kala lisandväärtust või kvaliteeti;
 - (b) abiga toetatakse järgmisi investeeringuid:
 - i) investeeringud, mis võimaldavad anda kalapüügitoodetele lisandväärtust, eelkõige võimaldades kaluritel oma saaki töödelda, turustada ja otse müüa;
 - ii) laeva tehtavad innovaatilised investeeringud, mis parandavad kalapüügitoodete kvaliteeti.
2. Lõike 1 punkti b alapunktis ii osutatud toetuse tingimuseks on selektiivsete kalapüügivahendite kasutamine soovimatu püügi minimeerimiseks ning seda antakse üksnes selliste liidu kalalaevade omanikele, mis on toetustaotluse esitamise kuupäevale eelneval kahel kalendriaastal merel püügil käinud vähemalt 60 päeva jooksul.
3. Käesoleva artikli kohase abi summa ei tohi brutotoetusekvivalendina ületada abi ülemmäära, milleks on 50 % tegevuse rahastamiskõlblikest kogukuludest. Spetsiifilised abi ülemmäärad on sätestatud IV lisas. Kui üks tegevus on hõlmatud mitme reaga IV lisa ridade 1–11 seast, kohaldatakse kõrgeimat abi ülemmäära.

Artikkel 27

Seoses kalasadamate, lossimiskohtade, oksjonihoonete ja varjualustega antav abi

1. Kalasadamate, lossimiskohtade, oksjonihoonete ja varjualuste jaoks antav abi, mis vastab käesoleva määruse I peatükis sätestatud tingimustele, on ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punkti c tähenduses siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse ELi toimimise lepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teatamiskohustusest, tingimusel et:
 - (a) abi eesmärk on parandada lossitud toodete kvaliteeti, kontrolli ja jälgitavust, suurendada energiatõhusust, aidata kaasa keskkonnakaitsele ning parandada ohutust ja töötingimusi;
 - (b) abiga toetatakse investeeringuid, mille tulemusena:
 - i) parandatakse kalasadamate, oksjonihoonete, lossimiskohtade ja varjualuste taristut, sealhulgas investeeringuid rajatistesse, et tagada sobivad vastuvõturajatised kaotatud püügivahendite ja merest kogutud mereprügi jaoks;
 - ii) hõlbustatakse kogu saagi lossimise kohustuse täitmist kooskõlas määruse (EL) nr 1380/2013 artikliga 15 ja määruse (EL) nr 1379/2013 artikli 8

lõike 2 punktiga b või suurendatakse vähe kasutust leidvate saagiosade väärtust;

iii) varjualuste ehitamise või ajakohastamise kaudu parandatakse kalurite ohutust.

2. Käesoleva artikli kohase abi summa ei tohi brutotoetusekvivalendina ületada abi ülemmäära, milleks on 50 % tegevuse rahastamiskõlblikest kogukuludest. Spetsiifilised abi ülemmäärad on sätestatud IV lisas. Kui üks tegevus on hõlmatud mitme reaga IV lisa ridade 1–11 seast, kohaldatakse kõrgeimat abi ülemmäära.

Artikkel 28

Seoses sisevetekalandusega ning siseveeloomastiku ja -taimestikuga antav abi

1. Sisevetekalanduse ning siseveeloomastiku ja -taimestikuga seoses antav abi, mis vastab käesoleva määruse I peatükis sätestatud tingimustele, on ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punkti c tähenduses siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse ELi toimimise lepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teatamiskohustusest, tingimusel et abi eesmärk on vähendada sisevetekalanduse mõju keskkonnale, suurendada energiatõhusust, tõsta lossitud kala väärtust või kvaliteeti või parandada tervishoiu-, ohutus- ja töötingimusi ning inimkapitali ja koolitust.
2. Käesoleva artikli alusel antava abiga toetatakse järgmisi investeeringuid:
 - (a) investeeringud inimkapitali, töökohtade loomise ja sotsiaalse dialoogi edendamisse, nagu on osutatud artiklis 17 ja vastavalt kõnealuses artiklis sätestatud tingimustele;
 - (b) investeeringud laeva või individuaalvarustusse, nagu on osutatud artiklis 19 ja vastavalt kõnealuses artiklis sätestatud tingimustele;
 - (c) investeeringud artiklis 22 osutatud varustusse ja tegevuse liikidesse vastavalt kõnealuses artiklis sätestatud tingimustele;
 - (d) investeeringud energiatõhususe parandamisse ja kliimamuutuste mõju leevendamisse, nagu on osutatud artiklis 25 ja vastavalt kõnealuses artiklis sätestatud tingimustele;
 - (e) investeeringud kalasaagi väärtuse või kvaliteedi tõstmisse, nagu on osutatud artiklis 26 ja vastavalt kõnealuses artiklis sätestatud tingimustele;
 - (f) investeeringud kalasadamatesse, varjualustesse ja lossimiskohtadesse, nagu on osutatud artiklis 27 ja vastavalt kõnealuses artiklis sätestatud tingimustele.
3. Abiga võib toetada innovatsiooni arendamist ja hõlbustamist vastavalt artiklile 14, nõustamisteenuste kasutamist vastavalt artiklile 15 ning teadlaste ja kalurite partnerlust vastavalt artiklile 16.
4. Siseveekalurite tegevuse mitmekesistamise edendamiseks võib abiga toetada sisevetekalanduse mitmekesistamist täiendavate tegevusaladega vastavalt artiklis 18 sätestatud tingimustele.
5. Lõike 2 kohaldamisel:

- (a) artiklites 19, 22, 25 ja 26 sisalduvaid viiteid kalalaevadele käsitatakse viidetena üksnes sisevetes tegutsevatele laevadele;
 - (b) artiklis 22 sisalduvaid viiteid merekeskkonnale käsitatakse viidetena keskkonnale, milles sisevetekalalaev tegutseb.
6. Veeloomastiku ja -taimestiku kaitsmiseks ja arendamiseks võib abiga toetada järgmist:
- (a) püügitegevusest mõjutatud NATURA 2000 alade majandamine, taastamine ja seire ning siseveekogude taastamine kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2000/60/EÜ,²¹ sealhulgas kudemiskohtade ja rändliikide rändeteede taastamine, ilma et see piiraks käesoleva määruse artikli 24 lõike 2 punkti e kohaldamist ning vajaduse korral siseveekalurite osalusel;
 - (b) veeloomastiku ja -taimestiku kaitsmiseks ja tugevdamiseks staatiliste või liikuvate struktuuride ehitamine, ajakohastamine või paigaldamine, sealhulgas nende teaduslik ettevalmistamine, seire ja hindamine.
7. Liikmesriigid tagavad, et käesoleva artikli alusel toetust saavad laevad jätkavad tegutsemist üksnes sisevetes.
8. Käesoleva artikli kohase abi summa ei tohi brutotoetusekvivalendina ületada abi ülemmäära, milleks on 50 % tegevuse rahastamiskõlblikest kogukuludest. Spetsiifilised abi ülemmäärad on sätestatud IV lisas. Kui üks tegevus on hõlmatud mitme reaga IV lisa ridade 1–11 seast, kohaldatakse kõrgeimat abi ülemmäära.

2. JAGU

SÄÄSTVA VESIVILJELUSTEgevuse SOODUSTAMINE

Artikkel 29

Üldtingimused

1. Käesoleva jao kohane abi peab vastama järgmistele üldtingimustele:
- (a) kui käesolevas määruses ei ole sätestatud teisiti, antakse abi ainult vesiviljelusettevõtetele;
 - (b) vesiviljelussektoris tegutsemist alustavad ettevõtjad esitavad äriplaani ja rohkem kui 50 000 euro suuruse investeeringu korral ka teostatavusuuringu, mis hõlmab hinnangut tegevuse keskkonnamõjule;
 - (c) kui tegevus seisneb investeerimises seadmetesse või taristusse, et tagada vastavus tulevastele liidu õigusest tulenevatele keskkonna-, inim- või loomatervise-, hügieeni- või loomade heaolu nõuetele, võib toetust anda selle kuupäevani, mil need nõuded muutuvad ettevõtete jaoks kohustuslikuks;
 - (d) abi ei anta geneetiliselt muundatud organismide kasvatamiseks;

²¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2000. aasta direktiiv 2000/60/EÜ, millega kehtestatakse ühenduse veepoliitika alane tegevusraamistik (EÜT L 327, 22.12.2000, lk 1).

- (e) abi ei anta vesiviljelusele merekaitsealadel, kui liikmesriigi pädev asutus on keskkonnamõju hindamise põhjal kindlaks teinud, et tegevusel oleks märkimisväärne negatiivne keskkonnamõju, mida ei ole võimalik piisavalt leevendada.
2. Käesoleva jao kohast toetust antakse üksnes juhul, kui sõltumatust turustamisaruandest nähtub selgelt, et tootel on head ja jätkusuutlikud turuväljavaated.

Artikkel 30

Vesiviljeluse innovatsiooniks antav abi

1. Vesiviljeluse innovatsiooniks antav abi, mis vastab käesoleva määruse I peatükis sätestatud tingimustele, on ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punkti c tähenduses siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse ELi toimimise lepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teatamiskohustusest, tingimusel et:
- (a) abiga stimuleeritakse innovatsiooni vesiviljeluses;
 - (b) abil on järgmised eesmärgid:
 - i) arendada vesiviljelusettevõtetes tehnilisi, teaduslikke või korralduslaseid teadmisi, mis eelkõige vähendavad mõju keskkonnale, vähendavad sõltuvust kalajahust ja -õlist, soodustavad ressursside säästvat kasutamist vesiviljeluses, parandavad loomade heaolu või hõlbustavad uute säästvate tootmismeetodite kasutuselevõttu;
 - ii) arendada välja või lasta turule uusi turuväljavaadetega vesiviljelusliike, uusi või oluliselt täiustatud tooteid, uusi või täiustatud protsesse, uusi või täiustatud juhtimis- ja korraldussüsteeme;
 - iii) uurida uuenduslike toodete või protsesside tehnilist või majanduslikku teostatavust.
2. Käesoleva artikli kohast tegevust viivad ellu liikmesriigi tunnustatud riiklikud või eraõiguslikud teadus- või tehnikaasutused, kes valideerivad sellise tegevuse tulemused, või seda tegevust viiakse ellu nendega koostöös.
3. Liikmesriik avalikustab toetatava tegevuse tulemused piisavas ulatuses.
4. Käesoleva artikli kohase abi summa ei tohi brutotoetusekvivalendina ületada abi ülemmäära, milleks on 50 % tegevuse rahastamiskõlblikest kogukuludest. Spetsiifilised abi ülemmäärad on sätestatud IV lisas. Kui üks tegevus on hõlmatud mitme reaga IV lisa ridade 1–11 seast, kohaldatakse kõrgeimat abi ülemmäära.

Artikkel 31

Vesiviljelussektoris tootlikkuse suurendamiseks tehtavateks investeeringuteks antav abi

1. Vesiviljelussektoris tootlikkuse suurendamiseks tehtavateks investeeringuteks antav abi, mis vastab käesoleva määruse I peatükis sätestatud tingimustele, on ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punkti c tähenduses siseturuga kokkusobiv ja

vabastatakse ELi toimimise lepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teatamiskohustusest, tingimusel et abiga toetatakse järgmist:

- (a) tulusad investeeringud vesiviljelusse;
 - (b) vesiviljelustoodangu ja kasvatatavate liikide mitmekesistamine;
 - (c) vesiviljelusüksuste ajakohastamine, sealhulgas vesiviljelustöötajate töö- ja ohutustingimuste parandamine;
 - (d) loomatervise ja loomade heaoluga seotud täiustused ja ajakohastamine, sealhulgas sellise varustuse ostmise, mille eesmärk on kaitsta kasvandusi röövliikide eest;
 - (e) investeeringud keskkonnale avalduva negatiivse mõju vähendamisse või positiivse mõju suurendamisse ning ressursitõhususe suurendamisse;
 - (f) investeeringud vesiviljelustoodete kvaliteedi või lisandväärtuse tõstmisse;
 - (g) olemasolevate vesiviljelustiikide või -laguunide taastamine muda eemaldamise teel või investeeringud, mille eesmärk on ennetada muda ladestumist;
 - (h) vesiviljelusettevõtete sissetulekute mitmekesistamine täiendavate tegevusalade arendamise kaudu;
 - (i) investeeringud, mille tulemusena vähendatakse oluliselt vesiviljelusettevõtete mõju vee kasutamisele ja kvaliteedile, eelkõige kasutatava vee või kasutatavate kemikaalide, antibiootikumide ja muude ravimite koguse vähendamise või väljundvee kvaliteedi parandamise kaudu, sealhulgas multitroopsete vesiviljelussüsteemide rajamise kaudu;
 - (j) selliste suletud vesiviljelussüsteemide edendamine, mille puhul vesiviljelustooteid kasvatatakse vee taaskasutusega suletud süsteemis, kus vee tarbimine on minimaalne;
 - (k) investeeringud energiatõhususe suurendamisse ja vesiviljelusettevõtete taastuvatele energiaallikatele ülemineku edendamisse.
2. Lõike 1 punkti h kohast abi antakse vesiviljelusettevõtetele üksnes juhul, kui täiendavad tegevusalad on seotud vesiviljelusettevõtte põhitegevusega, sealhulgas kalapüügiturism, vesiviljelusega seotud keskkonnateenused või vesiviljelusega seotud haridustegevus.
3. Käesoleva artikli lõikes 1 nimetatud abi võib anda investeeringuteks, millega suurendatakse olemasolevate vesiviljelusettevõtete toodangut ja/või ajakohastatakse olemasolevaid vesiviljelusettevõtteid, või uue tootmisvõimsuse rajamiseks, tingimusel et arendustegevus on kooskõlas vesiviljeluse arendamise kavaga, millele on osutatud määruse (EL) nr 1380/2013 artiklis 34.
4. Käesoleva artikli kohase abi summa ei tohi brutotoetusekvivalendina ületada abi ülemmäära, milleks on 50 % tegevuse rahastamiskõlblikest kogukuludest. Spetsiifilised abi ülemmäärad on sätestatud IV lisas. Kui üks tegevus on hõlmatud mitme reaga IV lisa ridade 1–11 seast, kohaldatakse kõrgeimat abi ülemmäära.

Artikkel 32

Vesiviljelusettevõtetele juhtimis-, asendus- ja nõustamisteenuste kasutamiseks antav abi

1. Vesiviljelusettevõtetele juhtimis-, asendus- ja nõustamisteenuste kasutamiseks antav abi, mis vastab käesoleva määruse I peatükis sätestatud tingimustele, on ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punkti c tähenduses siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse ELi toimimise lepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teatamiskohustusest, tingimusel et:
 - (a) abiga parandatakse vesiviljelusettevõtete üldist tulemuslikkust ja konkurentsivõimet;
 - (b) abiga vähendatakse vesiviljelusettevõtete negatiivset keskkonnamõju;
 - (c) abiga toetatakse põllumajandusettevõtete tehnilise, teadusliku, õigus-, keskkonna- või majanduslase nõustamise teenuse ostmist. Abi antakse üksnes vesiviljelussektori VKEdele või vesiviljelusorganisatsioonidele, sealhulgas vesiviljelussektori tootjaorganisatsioonidele ja vesiviljelussektori tootjaorganisatsioonide ühendustele.
2. Lõike 1 punktis c osutatud nõustamisteenused hõlmavad järgmist:
 - (a) vesiviljelusettevõtete juhtimisvajadused, et võimaldada tagada kooskõla liidu ja siseriikliku keskkonnaõigusega ning mereruumi planeerimise nõuetega;
 - (b) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2011/92/EL²² ja direktiivis 92/43/EMÜ osutatud keskkonnamõju hindamine;
 - (c) vesiviljelusettevõtete juhtimisvajadused, et võimaldada tagada kooskõla liidu ja siseriikliku õigusega veeloomade tervise ja heaolu või rahvatervise valdkonnas;
 - (d) liidu ja siseriiklikel õigusaktidel põhinevad standardid;
 - (e) turustus- ja äristrateegiad.
3. Kõnealuseid teenuseid osutavad teadus- või tehnikaasutused ning liikmesriigi poolt tunnustatud õigus- ja majandusnõustamisega tegelevad üksused, kellel on nõutav pädevus.
4. Abisaajad ei saa abi rohkem kui üks kord aastas iga lõikes 2 loetletud nõustamisteenuse kategooria kohta.
5. Käesoleva artikli kohase abi summa ei tohi brutotoetusekvivalendina ületada abi ülemmäära, milleks on 50 % tegevuse rahastamiskõlblikest kogukuludest. Spetsiifilised abi ülemmäärad on sätestatud IV lisas. Kui üks tegevus on hõlmatud mitme reaga IV lisa ridade 1–11 seast, kohaldatakse kõrgeimat abi ülemmäära.

Artikkel 33

Vesiviljelussektoris inimkapitali ja võrgustikutöö edendamiseks antav abi

1. Vesiviljelussektoris inimkapitali ja võrgustikutöö edendamiseks antav abi, mis vastab käesoleva määruse I peatükis sätestatud tingimustele, on ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punkti c tähenduses siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse ELi

²² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. detsembri 2011. aasta direktiiv 2011/92/EL teatavate riiklike ja eraprojektide keskkonnamõju hindamise kohta (ELT L 26, 28.1.2012, lk 1).

toimimise lepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teatamiskohustusest, tingimusel et abiga toetatakse järgmist:

- (a) kutsealane koolitus, elukestev õpe, teaduslike ja tehniliste teadmiste ning uuenduslike tavade levitamine, uute kutseoskuste omandamine vesiviljeluses ja vesiviljeluse keskkonnamõju vähendamine;
 - (b) töötingimuste parandamine ja tööohutuse edendamine;
 - (c) võrgustikutöö ning kogemuste ja parimate tavade vahetamine vesiviljelusettevõtete või nende kutseorganisatsioonide ja muude sidusrühmade seas, sealhulgas teadus- ja tehnikaasutustega ning organisatsioonidega, kes edendavad meeste ja naiste võrdseid võimalusi.
2. Lõike 1 punktis a osutatud abi ei anta suurtele vesiviljelusettevõtetele, välja arvatud juhul, kui nad jagavad teadmisi vesiviljelussektoris tegutsevate VKEdega.
3. Käesoleva artikli kohase abi summa ei tohi brutotoetusekvivalendina ületada abi ülemmäära, milleks on 50 % tegevuse rahastamiskõlblikest kogukuludest. Spetsiifilised abi ülemmäärad on sätestatud IV lisas. Kui üks tegevus on hõlmatud mitme reaga IV lisa ridade 1–11 seast, kohaldatakse kõrgeimat abi ülemmäära.

Artikkel 34

Vesiviljelusalade potentsiaali suurendamine

1. Vesiviljelusalade potentsiaali suurendamiseks antav abi, mis vastab käesoleva määruse I peatükis sätestatud tingimustele, on ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punkti c tähenduses siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse ELi toimimise lepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teatamiskohustusest, tingimusel et:
- (a) abiga aidatakse kaasa vesiviljelusalade ja -taristu arendamisele ning vähendatakse tegevuse negatiivset keskkonnamõju;
 - (b) abiga toetatakse järgmist:
 - i) vesiviljeluse arendamiseks kõige sobivamate alade kindlakstegemine ja kaardistamine, võttes vajaduse korral arvesse mereruumi planeerimise protsesse, ning selliste alade kindlakstegemine ja kaardistamine, kus vesiviljelustegevus peaks olema välistatud, et säiliks nende alade roll ökosüsteemi toimimises;
 - ii) vesiviljelusalade potentsiaali suurendamiseks ning vesiviljeluse negatiivse keskkonnamõju vähendamiseks vajalike abirajatiste ja -taristute täiustamine ja arendamine, sealhulgas maakorraldusse, energiavarustusse või veemajandusse tehtavad investeeringud;
 - iii) pädevate asutuste poolt direktiivi 2009/147/EÜ artikli 9 lõike 1 või direktiivi 92/43/EMÜ artikli 16 lõike 1 kohaselt võetavad ja rakendatavad meetmed, mille eesmärk on vältida tõsist kahju vesiviljelusele;
 - iv) pädevate asutuste poolt võetavad ja rakendatavad meetmed pärast suurenenud suremuse ja haiguste tuvastamist, nagu on sätestatud

nõukogu direktiivi 2006/88/EÜ²³ artiklis 10. Kõnealused meetmed võivad hõlmata karpide tegevuskava vastuvõtmist, mille eesmärgiks on kaitsmine, taastamine ja majandamine, sealhulgas karpide tootjate toetamine karpide looduslike elupaikade ja valgalade hooldamisel.

2. Käesoleva artikli alusel saavad abi ainult need ettevõtjad, kellele liikmesriik on usaldanud lõike 1 punktis b osutatud ülesannete täitmise.
3. Käesoleva artikli kohase abi summa ei tohi brutotoetusekvivalendina ületada abi ülemmäära, milleks on 50 % tegevuse rahastamiskõlblikest kogukuludest. Spetsiifilised abi ülemmäärad on sätestatud IV lisas. Kui üks tegevus on hõlmatud mitme reaga IV lisa ridade 1–11 seast, kohaldatakse kõrgeimat abi ülemmäära.

Artikkel 35

Uute vesiviljelusettevõtjate julgustamine tegelema säästva vesiviljelusega

1. Abi, mida antakse selleks, et julgustada uusi vesiviljelusettevõtjaid tegelema säästva vesiviljelusega, ja mis vastab käesoleva määruse I peatükis sätestatud tingimustele, on ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punkti c tähenduses siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse ELi toimimise lepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teatamiskohustusest, tingimusel et:
 - (a) abiga edendatakse ettevõtlust vesiviljeluses;
 - (b) abiga toetatakse säästvate vesiviljelusettevõtete loomist uute vesiviljelusettevõtjate poolt.
2. Toetust antakse kõnealuses sektoris tegutsemist alustavatele vesiviljelusettevõtjatele tingimusel, et nad:
 - (a) omavad piisavalt kutseoskusi ja -pädevusi;
 - (b) loovad esimest korda mikro- või väikese vesiviljelusettevõtte ja on selle juhiks;
 - (c) esitavad äriplaani oma vesiviljelustegevuse arendamiseks.
3. Piisavate kutseoskuste omandamiseks võivad sektorisse sisenevad vesiviljelusettevõtjad kasutada artikli 33 lõike 1 kohast toetust.
4. Käesoleva artikli kohase abi summa ei tohi brutotoetusekvivalendina ületada abi ülemmäära, milleks on 50 % tegevuse rahastamiskõlblikest kogukuludest. Spetsiifilised abi ülemmäärad on sätestatud IV lisas. Kui üks tegevus on hõlmatud mitme reaga IV lisa ridade 1–11 seast, kohaldatakse kõrgeimat abi ülemmäära.

Artikkel 36

²³ Nõukogu 24. oktoobri 2006. aasta direktiiv 2006/88/EÜ vesiviljelusloomade ja vesiviljelustoodete loomatervishoiunõuete ning teatavate veeloomadel esinevate taudide ennetamise ja tõrje kohta (ELT L 328, 24.11.2006, lk 14).

**Keskkonnajuhtimise ja keskkonnaauditeerimise süsteemidele ning
mahepõllumajanduslikule vesiviljelusele üleminekuks antav abi**

1. Keskkonnajuhtimise ja keskkonnaauditeerimise süsteemidele ning mahepõllumajanduslikule vesiviljelusele üleminekuks antav abi, mis vastab käesoleva määruse I peatükis sätestatud tingimustele, on ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punkti c tähenduses siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse ELi toimimise lepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teatamiskohustusest, tingimusel et:
 - (a) abiga edendatakse mahepõllumajandusliku või energiatõhusa vesiviljeluse arengut;
 - (b) abiga toetatakse järgmist:
 - i) üleminek tavapärastelt vesiviljeluse tootmismeetoditelt mahepõllumajanduslikule vesiviljelustootmisele nõukogu määruse (EÜ) nr 834/2007²⁴ ja komisjoni määruse (EÜ) nr 710/2009²⁵ tähenduses;
 - ii) osalemine liidu keskkonnajuhtimis- ja -auditeerimissüsteemides vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1221/2009²⁶.
2. Abi antakse üksnes selliste abisaajate üleminekuks, kes kohustuvad osalema keskkonnajuhtimis- ja keskkonnaauditeerimissüsteemis vähemalt kolm aastat või täitma mahepõllumajandusliku tootmise nõudeid vähemalt viis aastat.
3. Abi antakse hüvitisena ettevõtte mahepõllumajanduslikule tootmisele ülemineku ajal või keskkonnajuhtimis- ja keskkonnaauditeerimissüsteemis osalemise ettevalmistamise ajal, kuid maksimaalselt kolme aasta jooksul. Liikmesriigid lähtuvad hüvitise arvutamisel järgmisest:
 - (a) lõike 1 punkti b alapunkti i kohaselt rahastamiskõlbliku tegevuse puhul – tavapäraselt tootmiselt mahepõllumajanduslikule tootmisele ülemineku ajal saamata jäänud tulu või tekkinud lisakulud; või
 - (b) lõike 1 punkti b alapunkti ii kohaselt rahastamiskõlbliku tegevuse puhul – lisakulud, mis tulenevad keskkonnajuhtimis- ja keskkonnaauditeerimissüsteemis osalemise taotlemisest ja osalemiseks ettevalmistuste tegemisest.
4. Käesoleva artikli kohase abi summa ei tohi brutotoetusekvivalendina ületada abi ülemmäära, milleks on 50 % tegevuse rahastamiskõlblikest kogukuludest. Spetsiifilised abi ülemmäärad on sätestatud IV lisas. Kui üks tegevus on hõlmatud mitme reaga IV lisa ridade 1–11 seast, kohaldatakse kõrgeimat abi ülemmäära.

²⁴ Nõukogu 28. juuni 2007. aasta määrus (EÜ) nr 834/2007 mahepõllumajandusliku tootmise ning mahepõllumajanduslike toodete märgistamise ja määruse (EMÜ) nr 2092/91 kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 189, 20.7.2007, lk 1).

²⁵ Komisjoni 5. augusti 2009. aasta määrus (EÜ) nr 710/2009, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 889/2008 (millega kehtestatakse nõukogu määruse (EÜ) nr 834/2007 üksikasjalikud rakenduseeskirjad) seoses mahepõllumajanduslike vesiviljelusloomade ja merevetikate tootmise üksikasjalike eeskirjade kehtestamisega (ELT L 204, 6.8.2009, lk 15).

²⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. novembri 2009. aasta määrus (EÜ) nr 1221/2009 organisatsioonide vabatahtliku osalemise kohta ühenduse keskkonnajuhtimis- ja -auditeerimissüsteemis (EMAS) ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 761/2001 ning komisjoni otsused 2001/681/EÜ ja 2006/193/EÜ (ELT L 342, 22.12.2009, lk 1).

Artikkel 37

Vesiviljeluse keskkonnateenusteks antav abi

1. Vesiviljeluse keskkonnateenusteks antav abi, mis vastab käesoleva määruse I peatükis sätestatud tingimustele, on ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punkti c tähenduses siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse ELi toimimise lepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teatamiskohustusest, tingimusel et:
 - (a) abiga edendatakse keskkonnateenuseid osutava vesiviljeluse arengut;
 - (b) abiga toetatakse järgmist:
 - i) vesiviljeluse meetodid, mis vastavad konkreetsetele keskkonnavajadustele ja mille suhtes kohaldatakse konkreetseid majandamisnõudeid, mis tulenevad NATURA 2000 alade määramisest direktiivide 92/43/EMÜ ning 2009/147/EÜ kohaselt;
 - ii) kulud, mis on otseselt seotud osalemisega veeloomade *ex situ* kaitses ja reproduktsioonis riiklike asutuste väljatöötatud või nende järelevalve all olevate kaitse- ja elurikkuse taastamise programmide raames;
 - iii) vesiviljelustegevus, mis hõlmab keskkonna ja elurikkuse kaitses ja parandamist ning vesiviljelustsoonide maastiku ja traditsiooniliste elementide hooldust.
2. Käesoleva artikli lõike 1 punkti b alapunkti i kohast abi antakse iga-aastase hüvitisena kantud lisakulude ja/või saamatajäänud tulu eest, mis tulenevad direktiivide 92/43/EMÜ või 2009/147/EÜ rakendamisega seotud majandamisnõuetest asjaomastel aladel.
3. Lõike 1 punkti b alapunkti iii kohast abi antakse üksnes abisaajatele, kes võtavad endale vähemalt viieks aastaks kohustuse täita veekeskkonnanõudeid, mis lähevad kaugemale pelgalt liidu ja siseriikliku õiguse kohaldamisest. Tegevuse keskkonnakasu tõendatakse liikmesriigi määratud pädevate asutuste poolt eelnevalt tehtud hindamisega, välja arvatud juhul, kui asjaomase tegevuse keskkonnakasu on juba tunnustatud.
4. Lõike 1 punkti b alapunkti iii kohast abi antakse iga-aastase hüvitisena kantud lisakulude ja/või saamata jäänud tulu eest.
5. Liikmesriik avalikustab käesoleva artikli alusel abi saanud tegevuse tulemused piisavas ulatuses.
6. Käesoleva artikli kohase abi summa ei tohi brutotoetusekvivalendina ületada abi ülemmäära, milleks on 100 % tegevuse rahastamiskõlblikest kogukuludest.

Artikkel 38

Rahvatervishoiu meetmeteks antav abi

1. Rahvatervishoiu meetmeteks antav abi, mis vastab käesoleva määruse I peatükis sätestatud tingimustele, on ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punkti c tähenduses siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse ELi toimimise lepingu artikli 108

lõike 3 kohasest teatamiskohustusest, tingimusel et abiga toetatakse hüvituskava, mille alusel molluskikasvatajatele hüvitatakse kasvatatud molluskite kogumise ajutine peatamine, kui see peatamine toimub üksnes rahvatervisega seotud põhjustel.

2. Lõike 1 kohast toetust võib anda üksnes juhul, kui klassifitseeritud tootmis- või ülekandeala sulgemine vastavalt komisjoni rakendusmääruse (EL) 2019/627²⁷ artiklile 62 on tingitud toksiini tootva planktoni vohamisest või biotoksiine sisaldava planktoni esinemisest määral, mis ületab Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 853/2004²⁸ III lisa VII jao V peatükis kehtestatud piirmäära, ning tingimusel, et:

- (a) saastatus kestab üle nelja järjestikuse kuu või
- (b) kogumise peatamisest tulenev kahju moodustab üle 25 % asjaomase ettevõtte aastakäibest, mis arvutatakse kogumise peatamisele eelnenud kolme kalendriaasta keskmisena.

Esimese lõigu punkti b kohaldamisel võivad liikmesriigid kehtestada alla kolme aasta tegutsenud ettevõtete puhul kahju arvestamise erinormid.

3. Ajavahemikul 1. jaanuarist 2021 kuni 31. detsembrini 2027 võib hüvitist maksta kuni 12 kuu eest. Nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel võib kõnealust ajavahemikku pikendada ühel korral kõige rohkem 12 lisakuu võrra kokku maksimaalselt 24 kuuni.
4. Abi ja võimalikud muud kahju hüvitamiseks saadud maksed, sealhulgas kindlustushüvitised, ei tohi ületada 100 % rahastamiskõlblikest kuludest.

Artikkel 39

Loomade tervise ja heaoluga seotud meetmeteks antav abi

1. Vesiviljelusettevõtetes loomade tervise ja heaoluga seotud meetmeteks antav abi, mis vastab käesoleva määruse I peatükis sätestatud tingimustele, on ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punkti c tähenduses siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse ELi toimimise lepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teatamiskohustusest, tingimusel et:
- (a) abi eesmärk on edendada loomade tervist ja heaolu vesiviljelusettevõtetes, muu hulgas ennetamise ja bioturvalisuse osas;
 - (b) abiga toetatakse järgmist:
 - i) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/429²⁹ artikli 5 lõikes 1 või Maailma Loomatervise Organisatsiooni veeloomade

²⁷ Komisjoni rakendusmäärus (EL) 2019/627, milles sätestatakse kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2017/625 ühtne praktiline kord inimtoiduks ettenähtud loomsete saaduste ametliku kontrolli tegemiseks ja millega muudetakse komisjoni määrust (EÜ) nr 2074/2005 ametliku kontrolli osas (ELT L 131, 17.5.2019, lk 51).

²⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta määrus (EÜ) nr 853/2004, millega sätestatakse loomset päritolu toidu hügieeni erireeglid (ELT L 139, 30.4.2004, lk 55).

²⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. märtsi 2016. aasta määrus (EL) 2016/429 loomataudide kohta, millega muudetakse teatavaid loomatervise valdkonna õigusakte või tunnistatakse need kehtetuks (loomatervise määrus) (ELT L 84, 31.3.2016, lk 1).

tervise koodeksis loetletud vesiviljeluses esinevate taudide tõrje ja likvideerimise kulud, sealhulgas tõrjekavas ette nähtud kohustuste täitmiseks vajalikud tegevuskulud;

- ii) vesiviljeluse bioturvalisusega või loomatervise ja loomade heaoluga seotud üldiste ja liigispetsiifiliste parimate tavade või käitumisjuhendite väljatöötamine;
- iii) algatused, mille eesmärk on vähendada vesiviljeluse sõltuvust veterinaarravimitest;
- iv) veterinaaria- või ravimialased uuringud ning teabe ja parimate tavade levitamine ja vahetamine vesiviljeluses esinevate loomataudide kohta, et edendada veterinaarravimite asjakohast kasutamist;
- v) liikmesriigi tunnustatud tervisekaitseühenduste moodustamine ja tegutsemine vesiviljelussektoris;
- vi) hüvitise maksmine molluskikasvatajatele nende tegevuse ajutise peatamise korral erandliku massilise suremuse tõttu, kui aastane suremus ületab 20 % või kui tegevuse peatamisest tulenev kahju moodustab üle 35 % asjaomase ettevõtte aastakäibest, mis arvutatakse tegevuse peatamisele eelnenud kolme kalendriaasta keskmisena.

- 2. Lõike 1 punkti b alapunkti iv kohane abi ei hõlma veterinaarravimite ostmist.
- 3. Liikmesriik teatab lõike 1 punkti b alapunkti iv alusel rahastatud uuringute tulemustest ja avalikustab need piisavas ulatuses.
- 4. Käesoleva artikli kohase abi summa ei tohi brutotoetusekvivalendina ületada abi ülemmäära, milleks on 100 % tegevuse rahastamiskõlblikest kogukuludest.

Artikkel 40

Vesiviljeluse varude kindlustamiseks antav abi

- 1. Vesiviljeluse varude kindlustamiseks antav abi, mis vastab käesoleva määruse I peatükis sätestatud tingimustele, on ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punkti c tähenduses siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse ELi toimimise lepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teatamiskohustusest, tingimusel et:
 - (a) abi eesmärk on kaitsta vesiviljelustootjate sissetulekut;
 - (b) abiga toetatakse vesiviljeluse varude kindlustust, mis katab vähemalt ühe järgmise asjaolu tõttu kantud majandusliku kahju:
 - i) loodusõnnetus;
 - ii) halvad ilmaolud;
 - iii) ootamatu muutus vee kvaliteedis või kvantiteedis, mille eest ettevõtja ei ole vastutav;
 - iv) vesiviljelusega seotud haigused, tootmisraajatiste rike või hävimine, mille eest ettevõtja ei ole vastutav;
 - v) rahvatervisekriis.

2. Asjaomane liikmesriik peab olema vesiviljeluses lõike 1 punktis b osutatud asjaolude esinemist ametlikult tunnistanud.
3. Liikmesriigid võivad asjakohasel juhul eelnevalt kehtestada kriteeriumid, mille kohaselt lõikes 2 osutatud ametlik tunnistamine loetakse toimunuks.
4. Toetust antakse üksnes vesiviljeluse varude kindlustuslepingute jaoks, millega kaetakse lõikes 1 osutatud majanduslik kahju, mis ületab 30 % vesiviljelusettevõtja keskmisest aastakäibest arvatuna majandusliku kahju tekkimisele eelnenud kolme kalendriaasta keskmise käibena.
5. Lõike 1 punktis b osutatud toetus on seotud üksnes summadega, mida vesiviljeluse varude kindlustuse andja maksab soodustatud isikule rahalise hüvitisena, ning see võib katta neist kuni 50 %. Kindlustuslepingu sõlmimisega seotud halduskulud ei ole rahastamiskõlblikud.

3. JAGU

TURUSTAMISE JA TÖÖTLEMISEGA SEOTUD MEETMED

Artikkel 41

Turustamismeetmeteks antav abi

1. Turustamismeetmeteks antav abi, mis vastab käesoleva määruse I peatükis sätestatud tingimustele, on ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punkti c tähenduses siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse ELi toimimise lepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teatamiskohustusest, tingimusel et:
 - (a) abiga edendatakse kalapüügi- ja vesiviljelustoodete turustamise meetmeid;
 - (b) abi eesmärk on:
 - i) määruse (EL) nr 1379/2013 II peatüki II jao kohaselt tunnustatavate tootjaorganisatsioonide, tootjaorganisatsioonide liitude või tootmisharudevaheliste organisatsioonide loomine;
 - ii) uute turgude leidmine ning kalapüügi- ja vesiviljelustoodete turulelaskmise tingimuste parandamine, sealhulgas järgmiste toodete puhul:
 - turuväljavaadetega liigid;
 - töönduslike kalavarude soovimatu püük, mis on lossitud kooskõlas tehniliste meetmetega, mis on ette nähtud määruse (EL) nr 1380/2013 artikliga 15 ja määruse (EL) nr 1379/2013 artikli 8 lõike 2 punktiga b;
 - kalapüügi- ja vesiviljelustooted, mille tootmise meetoditel on vähene mõju keskkonnale, või määruse (EÜ) nr 834/2007 tähenduses mahepõllumajanduslikud vesiviljelustooted;
 - iii) kvaliteedi ja lisandväärtuse edendamine, hõlbustades järgmist:
 - asjaomase toote registreerimise taotlemine ja asjaomaste ettevõtjate kohandumine asjakohaste kontrolli- ja

sertifitseerimisnõuetega vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) nr 1151/2012³⁰;

- säästvate kalapüügi- ja vesiviljelustoodete, sealhulgas väikesemahulise rannapüügiga seotud toodete ning keskkonnasõbralike töötlemismeetodite sertifitseerimine ja edendamine;
 - kalapüügitoodete otseturustamine väikesemahulise rannapüügiga tegelevate kalurite või jalgsi püügiga tegelevate kalurite poolt;
 - toodete esitlemine ja pakendamine;
- iv) tootmise ja turu läbipaistvuse suurendamine ning turu-uuringute ja liidu impordisõltuvust käsitlevate uuringute tegemine;
- v) kalapüügi- ja vesiviljelustoodete jälgitavusele ning vajaduse korral määruses (EL) nr 1379/2013 osutatud liidu kalapüügi- ja vesiviljelustoodete ökomärgise väljatöötamisele kaasaaitamine;
- vi) VKEdes jaoks liidu õigusega kooskõlas olevate tüüplepingute koostamine;
- vii) konkreetsete kaubamärkidega mitteseotud piirkondlike, riiklike või riikidevaheliste teavitus- ja tutvustuskampaaniate elluviimine, et suurendada üldsuse teadlikkust säästvatest kalapüügi- ja vesiviljelustoodetest.
2. Lõike 1 punktis b osutatud tegevus võib hõlmata tootmis-, töötlemis- ja turustamistegevust kogu tarneahela ulatuses. Lõike 1 punkti b alapunktis vii osutatud tegevus ei või olla suunatud konkreetsetele kaubamärkidele.
3. Käesoleva artikli kohase abi summa ei tohi brutotoetusekvivalendina ületada abi ülemmäära, milleks on 50 % tegevuse rahastamiskõlblikest kogukuludest. Spetsiifilised abi ülemmäärad on sätestatud IV lisas. Kui üks tegevus on hõlmatud mitme reaga IV lisa ridade 1–11 seast, kohaldatakse kõrgeimat abi ülemmäära.

Artikkel 42

Kalapüügi- ja vesiviljelustoodete töötlemiseks antav abi

1. Kalapüügi- ja vesiviljelustoodete töötlemiseks antav abi, mis vastab käesoleva määruse I peatükis sätestatud tingimustele, on ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punkti c tähenduses siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse ELi toimimise lepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teatamiskohustusest, tingimusel et abiga toetatakse investeeringuid kalapüügi- ja vesiviljelustoodete töötlemisse.
2. Käesoleva artikli alusel antava abi eesmärk on toetada meetmeid, mis:
- (a) aitavad säästa energiat või vähendada mõju keskkonnale, sealhulgas jäätmete töötlemine;
 - (b) parandavad ohutus-, hügieeni-, tervishoiu- ja töötingimusi;
 - (c) toetavad inimeste jaoks kõlbmatu töönduskala töötlemist;

³⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. novembri 2012. aasta määrus (EL) nr 1151/2012 põllumajandustoodete ja toidu kvaliteedikavade kohta (ELT L 343, 14.12.2012, lk 1).

- (d) on seotud põhiliste töötlemistoimingutega kaasnevate kõrvalsaaduste töötlemisega;
 - (e) on seotud mahepõllumajanduslike vesiviljelustoodete töötlemisega vastavalt määruse (EÜ) nr 834/2007 artiklitele 6 ja 7;
 - (f) mille tulemuseks on uued või täiustatud tooted, uued või täiustatud protsessid või uued või täiustatud juhtimis- ja korraldussüsteemid.
3. Käesoleva artikli kohase abi summa ei tohi brutotoetusekvivalendina ületada abi ülemmäära, milleks on 50 % tegevuse rahastamiskõlblikest kogukuludest. Spetsiifilised abi ülemmäärad on sätestatud IV lisas. Kui üks tegevus on hõlmatud mitme reaga IV lisa ridade 1–11 seast, kohaldatakse kõrgeimat abi ülemmäära.

4. JAGU MUUD ABI LIIGID

Artikkel 43

Kalandussektoris andmete kogumiseks, haldamiseks, kasutamiseks ja töötlemiseks antav abi

1. Kalandussektoris bioloogiliste, keskkonnavalaste, tehniliste ja sotsiaalmajanduslike andmete kogumiseks, haldamiseks, kasutamiseks ja töötlemiseks antav abi, mis vastab käesoleva määruse I peatükis sätestatud tingimustele, on ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punkti c tähenduses siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse ELi toimimise lepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teatamiskohustusest, tingimusel et abiga toetatakse andmete kogumist, haldamist ja kasutamist, nagu on sätestatud määruse (EL) nr 1380/2013 artikli 25 lõigetes 1 ja 2 ning täpsustatud määruses (EL) 2017/1004.
2. Rahastamiskõlblik on järgmist liiki tegevus:
 - (a) andmete kogumine, haldamine ja kasutamine teaduslikuks analüüsiks ja ühise kalanduspoliitika rakendamiseks;
 - (b) riiklikud, riikidevahelised ja piirkondlikud mitmeaastased proovivõtuprogrammid, tingimusel et neis käsitletakse ühise kalanduspoliitikaga hõlmatud varusid;
 - (c) tööndus- ja harrastuspüügi mereseire, sealhulgas selliste mereorganismide nagu mereimetajate ja lindude kaaspüügi seire;
 - (d) teadusuuringud merel;
 - (e) andmete kogumise ja haldamise süsteemide täiustamine ning prooviuuringute elluviimine eesmärgiga muuta olemasolevad andmete kogumise ja haldamise süsteemid tõhusamaks.
3. Käesoleva artikli kohase abi summa ei tohi brutotoetusekvivalendina ületada abi ülemmäära, milleks on 100 % tegevuse rahastamiskõlblikest kogukuludest.

Artikkel 44

Loodusõnnetuste tekitatud kahju korvamiseks antav abi

1. Loodusõnnetuste tekitatud kahju korvamiseks antav abi, mis vastab käesoleva määruse I peatükis sätestatud tingimustele, on ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 2 punkti b tähenduses siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse ELi toimimise lepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teatamiskohustusest, tingimusel et:
 - (a) liikmesriigi pädev asutus on ametlikult tunnistanud kõnealuse sündmuse loodusõnnetuseks ning
 - (b) loodusõnnetuse ja ettevõtja kantud kahju vahel on otsene põhjuslik seos.
2. Abi makstakse otse asjaomasele ettevõtjale.
3. Konkreetse loodusõnnetusega seotud abikavad kehtestatakse kolme aasta jooksul alates loodusõnnetuse toimumise kuupäevast. Abi makstakse välja nelja aasta jooksul pärast kõnealust kuupäeva.
4. Rahastamiskõlblikud kulud seisnevad loodusõnnetuse otsesel tagajärjel kantud kahjus, mille suurust hindab avaliku sektori asutus, abi andva asutuse tunnustatud sõltumatu ekspert või kindlustusandja. Kõnealune kahju võib hõlmata järgmist:
 - (a) materiaalne kahju sellisele varale nagu hooned, seadmed, masinad, varud ja tootmisvahendid;
 - (b) kalapüügi- või vesiviljelustoodangu või vastavate tootmisvahendite täieliku või osalise hävimise tõttu saamata jäänud tulu kuni kuue kuu jooksul alates õnnetuse toimumisest.
5. Materiaalse kahju arvutamisel võetakse aluseks remondikulud või kahjustatud vara majanduslik väärtus enne õnnetust. See ei tohi ületada remondikulusid ega loodusõnnetuse tõttu õiglase turuväärtuse vähenemist, s.t vahet vara väärtuste vahel vahetult enne ja vahetult pärast õnnetust.
6. Saamata jäänud tulu arvutamiseks tuleb
 - (a) loodusõnnetuse aastal või igal järgneval aastal, mida tootmisvahendite täielik või osaline hävimine mõjutab, toodetud kalapüügi- ja vesiviljelustoodete koguse ning samal aastal saadud keskmise müügihinna korrutis lahutada
 - (b) loodusõnnetusele eelnenud kolmeaastase perioodi kalapüügi- ja vesiviljelustoodete keskmise aastakoguse või loodusõnnetusele eelnenud viieaastase perioodi kolme aasta keskmise aastakoguse (mille arvutamisel on jäetud välja kõige suurem ja kõige väiksem näitaja) ja saadud keskmise müügihinna korrutisest.
7. Kahju suurus arvutatakse välja iga ettevõtja kohta eraldi.
8. Abi ja võimalikud muud kahju hüvitamiseks saadud maksed, sealhulgas kindlustushüvitised, ei tohi ületada 100 % rahastamiskõlblikest kuludest.

Artikkel 45

Loodusõnnetusega võrreldavate halbade ilmaolude tekitatud kahju korvamiseks antav abi

1. Loodusõnnetusega võrreldavate halbade ilmaolude tekitatud kahju korvamiseks antav abi, mis vastab käesoleva määruse I peatükis sätestatud tingimustele, on ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punkti c tähenduses siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse ELi toimimise lepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teatamiskohustusest, kui täidetud on käesoleva artikli lõigetes 2–11 sätestatud tingimused.
2. Abi loodusõnnetusega võrreldavate halbade ilmaolude tekitatud kahju korvamiseks on sobiv vahend selleks, et aidata ettevõtjatel sellisest kahjust taastuda ja soodustada majandustegevuse arengut, ilma et see mõjutaks ebasoovitavalt kaubandustingimusi määral, mis oleks vastuolus ühiste huvidega, järgmistel tingimustel:
 - (a) liikmesriigi pädev asutus on ametlikult tunnistanud kõnealuse olukorra loodusõnnetusega võrreldavateks halbadeks ilmaoludeks;
 - (b) loodusõnnetusega võrreldavate halbade ilmaolude ja ettevõtja kantud kahju vahel on otsene põhjuslik seos.
3. Käesoleva artikli kohaldamisel tähendavad loodusõnnetusega võrreldavad halvad ilmaolud selliseid ebasoodsaid ilmaolusid nagu külm, torm, rahe, jää, tugev ja pikaajaline vihm või ränk pöud, mis enam kui 30 % võrra vähendavad keskmist aastatoodangut, mis arvutatakse:
 - (a) kolme eelnenud aasta põhjal või
 - (b) eelnenud viieaastase perioodi kolme aasta keskmisena, jättes arvestamata kõige suurema ja kõige väiksema näitaja.
4. Abi makstakse otse asjaomasele ettevõtjale.
5. Abikavad koostatakse kolme aasta jooksul alates loodusõnnetusega võrreldavate halbade ilmaolude esinemise kuupäevast. Abi makstakse välja nelja aasta jooksul pärast kõnealust kuupäeva.
6. Rahastamiskõlblikud kulud seisnevad loodusõnnetusega võrreldavate halbade ilmaolude otsesel tagajärjel kantud kahjus, mille suurst hindab avaliku sektori asutus, abi andva asutuse tunnustatud sõltumatu ekspert või kindlustusandja. Kõnealune kahju võib hõlmata järgmist:
 - (a) materiaalne kahju sellisele varale nagu hooned, seadmed, masinad, varud ja tootmisvahendid;
 - (b) kalapüügi- või vesiviljelustoodangu või vastavate tootmisvahendite täieliku või osalise hävimise tõttu saamata jäänud tulu kuni kuue kuu jooksul alates loodusõnnetusega võrreldavate halbade ilmaolude esinemisest.
7. Materiaalse kahju arvutamisel võetakse aluseks remondikulud või kahjustatud vara majanduslik väärtus enne loodusõnnetusega võrreldavate halbade ilmaolude esinemist. See ei tohi ületada remondikulusid ega loodusõnnetusega võrreldavate halbade ilmaolude tõttu õiglase turuväärtuse vähenemist, s.t vahet vara väärtuste vahel vahetult enne ja vahetult pärast loodusõnnetusega võrreldavate halbade ilmaolude esinemist.
8. Saamata jäänud tulu arvutamiseks tuleb

- (a) loodusõnnetusega võrreldavate halbade ilmaolude esinemise aastal või igal järgneval aastal, mida tootmisvahendite täielik või osaline hävimine mõjutab, toodetud kalapüügi- ja vesiviljelustoodete koguse ning samal aastal saadud keskmise müügihinna korrutis lahutada
 - (b) loodusõnnetusega võrreldavate halbade ilmaolude esinemisele eelnenud kolmeaastase perioodi kalapüügi- ja vesiviljelustoodete keskmise aastakoguse või loodusõnnetusega võrreldavate halbade ilmaolude esinemisele eelnenud viieaastase perioodi kolme aasta keskmise aastakoguse (mille arvutamisel on jäetud välja kõige suurem ja kõige väiksem näitaja) ja saadud keskmise müügihinna korrutisest.
9. Kahju suurus arvutatakse välja iga ettevõtja kohta eraldi.
10. Artiklis 20 osutatud halvadest ilmaoludest tingitud kahju korral põhjendab liikmesriik, miks ta kavatseb anda abi, selle asemel et rahalist hüvitist makstaks halbade ilmaolude puhuks loodud ühisfondidest.
11. Abi ja võimalikud muud kahju hüvitamiseks saadud maksed, sealhulgas kindlustushüvitised, ei tohi ületada 100 % rahastamiskõlblikest kuludest.

Artikkel 46

Kaitsealuste loomade tekitatud kahju korvamiseks antav abi

1. Kaitsealuste loomade tekitatud kahju korvamiseks antav abi, mis vastab käesoleva määruse I peatükis sätestatud tingimustele, on ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punkti c tähenduses siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse ELi toimimise lepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teatamiskohustusest, tingimusel et:
- (a) kantud kahju ja kaitsealuse looma käitumise vahel on otsene põhjuslik seos;
 - (b) rahastamiskõlblikud kulud seisnevad kahju põhjustanud sündmuse otsesel tagajärjel kantud kahjus, mille suurust hindab avaliku sektori asutus, abi andva asutuse tunnustatud sõltumatu ekspert või kindlustusandja.
2. Hüvitatav kahju võib hõlmata järgmist:
- (a) tapetud loomadest tulenev kahju: rahastamiskõlblikud kulud põhinevad kaitsealuste loomade tapetud looma turuväärtusel;
 - (b) materiaalne kahju järgmistele varadele: seadmed, masinad, kinnisvara; materiaalse kahju arvutamisel tuleb võtta aluseks remondikulud või kahjustatud vara majanduslik väärtus enne kahju põhjustanud sündmust; see ei tohi ületada remondikulusid ega kahju põhjustanud sündmuse tõttu õiglase turuväärtuse vähenemist, s.t vahet vara väärtuste vahel vahetult enne ja vahetult pärast sündmust.
3. Konkurentsimoonutuste ohu vähendamiseks ja riskide minimeerimise stimuleerimiseks nõutakse abisaajatelt teatavaid mõistlikke jõupingutusi. Need jõupingutused väljenduvad ennetavates meetmetes (näiteks turvatarad), mis on proportsionaalsed kaitsealuste loomade põhjustatava kahju riskiga asjaomases piirkonnas, välja arvatud juhul, kui selliste meetmete võtmine ei ole mõistlikult võimalik.

4. Abi makstakse otse asjaomasele ettevõtjale või tootjarühmale või -organisatsioonile, mille liige kõnealune ettevõtja on. Kui abi makstakse tootjarühmale või -organisatsioonile, ei tohi abisumma ületada summat, mida kõnealusel ettevõtjal on õigus saada.
5. Abikava kehtestatakse kolme aasta jooksul alates kahju põhjustanud sündmuse toimumise kuupäevast. Abi makstakse välja nelja aasta jooksul pärast kõnealust kuupäeva.
6. Abi ja võimalikud muud kahju hüvitamiseks saadud maksed, sealhulgas kindlustushüvitised, ei tohi ületada 100 % rahastamiskõlblikest kuludest.

IV PEATÜKK

ÜLEMINEKU- JA LÕPPSÄTTED

Artikkel 47

Kehtetuks tunnistamine

Määrus (EÜ) nr 1388/2014 tunnistatakse kehtetuks.

Artikkel 48

Üleminekusätted

1. Käesolevat määrust kohaldatakse enne selle jõustumist antud üksikabi suhtes, kui see abi vastab kõigile käesolevas määruses sätestatud tingimustele, välja arvatud artiklile 9.
2. Abi, mis ei ole ELi toimimise lepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teatamiskohustusest vabastatud vastavalt käesolevale määrusele või mõnele varem jõus olnud määrusele, mis võeti vastu määruse (EL) 2015/1588 artikli 1 alusel, hindab komisjon asjaomaste raamistike, suuniste ja teatiste alusel.
3. Üksikabi, mis on enne 1. jaanuari 2023 antud määruse (EL) 2015/1588 artikli 1 alusel vastu võetud ja abi andmise ajal jõus olnud määruse kohaselt, on siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse ELi toimimise lepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teatamiskohustusest.
4. Käesoleva määruse kehtivusaja lõppemisel jäävad käesoleva määruse alusel teatamiskohustusest vabastatud abikavad vabastatuks veel kuue kuu pikkuseks üleminekuajaks.

Artikkel 49

Jõustumine ja kohaldamine

Käesolev määrus jõustub 1. jaanuaril 2023.

Seda kohaldatakse kuni 31. detsembrini 2027.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.
Brüssel,

*Komisjoni nimel
president
Ursula von der Leyen*

ILISA

Väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad (VKEd)

1. Ettevõtja

Ettevõtja on majandustegevusega tegelev mis tahes üksus olenemata selle õiguslikust vormist. See mõiste hõlmab eelkõige käsitöö või muu majandustegevusega tegelevaid füüsilisest isikust ettevõtjaid ja pereettevõtteid ning korrapärase majandustegevusega ühinguid ja ühendusi.

2. Töötajate arv ja rahalised künnised, mille järgi määratakse kindlaks ettevõtja kategooria

2.1. Mikro-, väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate (VKEd) kategooriasse kuuluvad ettevõtjad, kellel on vähem kui 250 töötajat ja kelle aastakäive ei ületa 50 miljonit eurot ja/või aastabilansi kogumaht ei ületa 43 miljonit eurot.

2.2. VKEde kategoorias loetakse väikesteks need ettevõtjad, kes annavad tööd vähem kui 50 inimesele ja kelle aastakäive ja/või aastabilansi kogumaht ei ületa 10 miljonit eurot.

2.3. VKEde kategoorias loetakse mikroettevõtjateks need ettevõtjad, kes annavad tööd vähem kui 10 inimesele ja kelle aastakäive ja/või aastabilansi kogumaht ei ületa 2 miljonit eurot.

3. Töötajate arvu ja rahaliste summade arvutamisel arvesse võetavad ettevõtjate liigid

3.1. „Autonoomne ettevõtja“ on iga ettevõtja, kes ei ole partnerettevõtja punkti 3.2 tähenduses ega sidusettevõtja punkti 3.3 tähenduses.

3.2. „Partnerettevõtjad“ on kõik ettevõtjad, kes ei ole sidusettevõtjad punkti 3.3 tähenduses ning kelle vahel on järgmine suhe: üks ettevõtja (tootmisahelas eespool asetsev ettevõtja) omab üksi või koos ühe või mitme punktis 3.3 määratletud sidusettevõtjaga 25 % või rohkem teise ettevõtja (tootmisahelas tagapool asetseva ettevõtja) kapitalist või hääleõigustest.

Ettevõtjat võib pidada autonoomseks ning partnerettevõtjaid mitteomavaks ka juhul, kui kõnealuse 25 % künnise saavutavad või ületavad järgmised investorid, tingimusel et nad ei ole eraldi ega ühiselt asjaomase ettevõtjaga lõike 3 tähenduses seotud:

- (a) riiklikud investeerimisühingud, riskikapitaliettevõtjad, korrapäraselt riskikapitaliinvesteeringutega tegelevad isikud või isikute rühmad („äriinglid“), kes investeerivad kapitali noteerimata ettevõtjatesse, tingimusel et äriinglite koguinvesteering samasse ettevõtjasse on väiksem kui 1 250 000 eurot;
- (b) ülikoolid või mittetulunduslikud teaduskeskused;
- (c) institutsionaalsed investorid, sealhulgas regionaalarengu fondid;

- (d) autonoomsed kohalikud omavalitsused, mille aastaeelarve on alla 10 miljoni euro ja mille territooriumil on alla 5 000 elaniku.

3.3. „Sidusettevõtjad“ on ettevõtjad, kellel on teineteisega mõni järgmistest suhetest:

- (a) ettevõtja omab teises ettevõtjas enamikku aktsionäride või osanike hääleõigustest;
- (b) ettevõtjal on õigus ametisse määrata või ametist vabastada enamikku teise ettevõtja haldus-, juht- või järelevalveorgani liikmetest;
- (c) ettevõtjal on õigus rakendada teise ettevõtja suhtes valitsevat mõju vastavalt teise ettevõtjaga sõlmitud lepingule või tema asutamislepingule või põhikirjale;
- (d) ettevõtja, kes on teise ettevõtja aktsionär või osanik, kontrollib vastavalt kokkuleppele kõnealuse ettevõtja teiste aktsionäride või osanikega üksi enamikku selle ettevõtja aktsionäride või osanike hääleõigustest.

Eeldatakse, et valitsev mõju puudub, kui punkti 3.2 teises lõigus loetletud investorid ei sekku otseselt ega kaudselt asjaomase ettevõtja juhtimisse, ilma et see mõjutaks nende õigusi aktsionäri või osanikuna.

Ettevõtjaid, kellel on mõni esimeses lõigus nimetatud suhe ühe või mitme teise ettevõtja kaudu või mõne punktis 3.2 nimetatud investori kaudu, käsitatakse samuti sidusettevõtjatena.

Ettevõtjaid, kellel on mõni nimetatud suhe füüsilise isiku või ühiselt tegutseva füüsiliste isikute rühma kaudu, käsitatakse samuti sidusettevõtjana, kui nende tegevus või osa tegevusest toimub samal asjaomasel turul või lähiturgudel.

Lähiturg on tootmisahelas vahetult asjaomase turu ees või järel asuva toote või teenuse turg.

3.4. Välja arvatud punkti 3.2 teises lõigus sätestatud juhtudel, ei saa ettevõtjat käsitada VKEna, kui vähemalt 25 % tema kapitalist või hääleõigustest on otseselt või kaudselt ühe või mitme avalik-õigusliku asutuse ainu- või ühiskontrolli all.

3.5. Ettevõtjad võivad deklareerida oma staatuse autonoomse ettevõtja, partnerettevõtja või sidusettevõtjana, esitades andmed punktis 2 sätestatud künniste kohta. Sellise deklaratsiooni võib teha ka juhul, kui kapital jaguneb selliselt, et ei ole võimalik täpselt kindlaks teha selle omanikku; sel juhul võib ettevõtja heas usus deklareerida, et talle teadaolevalt ei kuulu ta vähemalt 25 % ulatuses ühele ettevõtjale või omavahel seotud ettevõtjatele ühiselt. Sellised deklaratsioonid ei piira siseriiklike või liidu eeskirjadega ette nähtud kontrollide ja uurimiste kohaldamist.

4. Töötajate arvu ja rahaliste summade kindlaksmääramiseks kasutatavad andmed ning võrdlusperiood

4.1. Töötajate arvu ja rahaliste summade kindlaksmääramiseks kasutatakse viimase heakskiidetud arvestusperioodi andmeid ning need arvutatakse aastapõhiselt. Neid arvestatakse raamatupidamiskontode sulgemise kuupäeva seisuga. Käibena esitatava summa arvutamiseks lahutatakse sellest käibemaks ja muud kaudsed maksud.

4.2. Kui ettevõtja leiab raamatupidamiskontode sulgemise kuupäeval, et ta on aasta jooksul ületanud või langenud allapoole punktis 2 sätestatud töötajate arvu künnist või rahalist künnist, ei too see kaasa keskmise suurusega, väikese või mikroettevõtja staatuse kaotust, välja arvatud juhul, kui neid künniseid ületatakse kahel järjestikusel arvestusperioodil.

4.3. Äsja asutatud ettevõtjate puhul, kelle raamatupidamisaruandeid ei ole veel heaks kiidetud, saadakse kasutatavad andmed majandusaasta käigus heas usus koostatud hinnanguliste näitajate alusel.

5. Töötajate arv

Töötajate arv on aasta tööühikute arv, s.t kogu vaatlusaluse võrdlusaasta jooksul asjaomase ettevõtja ettevõttes või tema heaks täistööajaga töötanud isikute arv. Nende isikute tööd, kes ei ole töötanud terve aasta, osalise tööajaga isikute tööd, olenemata kestusest, ja hooajatöötajate tööd võetakse arvesse aasta tööühikute murdosadena. Töötajad on:

- (a) koosseisulised töötajad;
- (b) ettevõtja heaks töötavad isikud, kes alluvad ettevõtjale ning keda loetakse töötajateks siseriikliku õiguse alusel;
- (c) omanikust juhid;
- (d) ettevõtja korrapärases tegevuses osalevad partnerid, kes saavad ettevõtja ettevõttest rahalist kasu.

Töötajate hulka ei arvata praktikante ja üliõpilasi, kes on praktika- või kutseõppelepingu alusel kutseoskusi omandamas. Arvesse ei võeta rasedus- ja sünnitus- ega lapsehoolduspuhkuste kestust.

6. Ettevõtja andmete kindlakstegemine

6.1. Autonoomse ettevõtja puhul tehakse andmed, sealhulgas töötajate arv, kindlaks üksnes selle ettevõtja raamatupidamisaruannete põhjal.

6.2. Partnerettevõtjaid või sidusettevõtjaid omava ettevõtja andmed, sealhulgas töötajate arv, tehakse kindlaks tema raamatupidamisaruannete ja muude andmete põhjal või olemasolu korral asjaomase ettevõtja konsolideeritud aruannete põhjal või nende konsolideeritud aruannete põhjal, mis seda ettevõtjat konsolideerimise tõttu käsitlevad.

Esimeses lõigus osutatud andmetele liidetakse asjaomase ettevõtja iga sellise partnerettevõtja andmed, kes asub asjaomasest ettevõtjast tootmisahelas vahetult ees- või tagapool. Liidetav osa on proportsionaalne kas omatava kapitali või hääleõiguste protsendiga (arvesse võetakse neist suuremat). Vastastikuse osaluse korral kasutatakse suurimat protsendimäära.

Esimeses ja teises lõigus nimetatud andmetele liidetakse 100 % iga sellise ettevõtja andmetest, kes on asjaomase ettevõtjaga otseselt või kaudselt seotud, kui neid andmeid aruannete konsolideerimisel juba arvesse ei võetud.

6.3. Punkti 6.2 kohaldamisel:

- (a) andmed asjaomase ettevõtja partnerettevõtjate kohta saadakse nende raamatupidamisaruannetest ja muudest andmetest, sh olemasolu korral konsolideeritud aruannetest ja andmetest. Nendele liidetakse 100 % partnerettevõtjatega seotud ettevõtjate andmetest, välja arvatud juhul, kui neid andmeid on konsolideerimisel juba arvesse võetud;
- (b) andmed asjaomase ettevõtja sidusettevõtjate kohta saadakse nende raamatupidamisaruannetest ja muudest andmetest, sh olemasolu korral konsolideeritud aruannetest ja andmetest. Nendele liidetakse proportsionaalselt andmed asjaomase sidusettevõtja võimalike partnerettevõtjate kohta, kes asuvad tootmisahelas temast vahetult ees- või tagapool, välja arvatud juhul, kui neid on konsolideeritud aruannetes juba arvesse võetud protsendimäära ulatuses, mis on vähemalt proportsionaalne punkti 6.2 teises lõigus osutatud protsendimääraga.

6.4 Kui konsolideeritud aruannetes ei ole andmeid asjaomase ettevõtja töötajate kohta, arvutatakse töötajate arv ettevõtja partnerettevõtjate andmete proportsionaalse liitmise teel, lisades andmed asjaomase ettevõtja sidusettevõtjate kohta.

II LISA

Teave riigiabi kohta, mille suhtes käesoleva määruse tingimuste alusel teatamiskohustust ei kohaldata, esitatakse komisjoni IT-rakenduse kaudu, nagu on sätestatud artiklis 11

Abi viitenumber	<i>(täidab komisjon)</i>	
Liikmesriik		
Liikmesriigi viitenumber		
Piirkond	Piirkonna (piirkondade) nimi (NUTS⁽³¹⁾)	
Abi andev asutus	Nimi	
	Postiaadress Veebiaadress	
Abimeetme nimetus		
Siseriiklik õiguslik alus (viide asjaomase liikmesriigi ametlikule väljaandele)		
Veebilink abimeetme terviktekstile		
Meetme liik	☐ Abikava	
	☐ Sihtotstarbeline üksikabi	Abisaaja nimi ja rühm, kuhu ta kuulub⁽³²⁾
Olemasoleva abikava		Komisjoni antud abinumber

³¹

³²

NUTS – ühine statistiliste territoriaalüksuste liigitus. Tavaliselt märgitakse 2. tasandi piirkond.

Aluslepingu konkurentsieeskirjade ja käesoleva määruse kohaldamisel on ettevõtja igasugune majandustegevusega tegelev üksus, olenemata tema õiguslikust seisundist ja rahastamise viisist. Euroopa Kohus on otsustanud, et sama üksuse (õiguslikult või faktiliselt) kontrollitavaid üksusi tuleks käsitada ühe ettevõtjana.

või sihtotstarbelise üksikabi muudatus	☐ Pikendamine	
	☐ Muutmine	

Kestus ⁽³³⁾	☐ Abikava	pp/kk/aaaa – pp/kk/aaaa
Abi andmise kuupäev	☐ Sihtotstarbeline üksikabi	pp/kk/aaaa
Asjaomane majandussektor (-sektorid)	☐ Kõik rahastamiskõlblikud majandussektorid	
	☐ Piiratud teatavate sektoritega: palun täpsustada NACE grupi tasandil ⁽³⁴⁾	
Abisaaja liik	☐ VKE	
	☐ Suurettevõtjad	
Eelarve	Abikava raames planeeritud eelarve aastane kogusumma ⁽³⁵⁾	Omavääring (summad täisarvuna)
	Ettevõtjale antava sihtotstarbelise üksikabi kogusumma ⁽³⁶⁾	Omavääring (summad täisarvuna)
	☐ Garantiid ⁽³⁷⁾	Omavääring (summad täisarvuna)
Abivahend	☐ Toetus/intressitoetus	
	☐ Laen / tagasimakstavad ettemaksed	
	☐ Garantii (vajaduse korral viitega komisjoni otsusele ⁽³⁸⁾)	
	☐ Maksusoodustus või -vabastus	

³³ Ajavahemik, mille kestel abi andev ametiasutus saab võtta kohustuse abi andmiseks.

³⁴ NACE Rev. 2 – Euroopa Liidu majanduse tegevusalade statistiline klassifikaator. Tavaliselt märgitakse sektor grupi tasandil.

³⁵ Abikava puhul: märkida abikava raames planeeritud eelarve aastane kogusumma või prognoositud saamata jääv aastane maksutulu kõigi abikava raamesse kuuluvate abivahendite puhul.

³⁶ Sihtotstarbelise üksikabi andmise korral: märkida abi kogusumma / saamata jääva maksutulu kogusumma.

³⁷ Garantiide puhul märkida tagatavate laenude (maksimaalne) summa.

³⁸ Vajaduse korral esitatav viide komisjoni otsusele, millega kiidetakse heaks brutotoetusekvivalendi arvutamise meetodika, kooskõlas artikli 5 lõike 2 punktiga c.

	☐ Muu (palun täpsustada) Märkida, millisesse üldkategoriasse sobib abi oma mõju/funktsiooni tõttu kõige paremini: ☐ Toetus ☐ Laen ☐ Garantii ☐ Maksusoodustus

Märkida, millist artiklit (artiklid 14–46) kasutatakse	☐ Artiklite loetelu
Abi loodusõnnetuste tekitatud kahju korvamiseks (artikkel 44)	Loodusõnnetuse liik: ☐ maavärin ☐ laviin ☐ maalihe ☐ üleujutus ☐ tornaado ☐ orkaan ☐ vulkaanipurse ☐ metsa- või maastikupõleng Loodusõnnetuse toimumise kuupäev pp/kk/aaaa – pp/kk/aaaa
Põhjendused	Märkida, miks on Euroopa Merendus-, Kalandus- ja Vesiviljelusfondist (EMKVF) abi taotlemise asemel kehtestatud riigiabi kava või antud

	<p>sihtotstarbelist üksikabi:</p> <ul style="list-style-type: none">☐ meede ei ole riikliku rakenduskavaga hõlmatud;☐ vahendite eraldamisel riikliku rakenduskava raames on kehtestatud prioriteedid;☐ EMKVF-i raames rahalisi vahendeid enam ei saada;☐ muu (palun täpsustada)
--	---

III LISA

Sätted artikli 9 lõikes 1 osutatud teabe avaldamise kohta

Liikmesriigid loovad kõikehõlmavad riigiabi veebisaidid, kus tuleb avaldada artikli 9 lõikes 1 osutatud teave viisil, mis tagab teabele lihtsa juurdepääsu.

Teave peab olema kättesaadav tabeli kujul vormingus, mis võimaldab andmeid otsida, väljavõtteid teha ja hõlpsasti internetis avaldada, näiteks CSV- või XML-vormingus. Veebisaidile peavad ilma piiranguteta juurde pääsema kõik huvitatud isikud. Veebisaidile juurdepääsuks ei tohi nõuda kasutaja eelnevat registreerimist.

Artikli 9 lõike 1 punktis c osutatud üksikabi kohta avaldatakse järgmine teave:

- abisaaja nimi;
- abisaaja tunnus;
- ettevõtja liik (VKE/suurettevõtja) abi andmise kuupäeval;
- abisaaja asukoha piirkond NUTS II tasandil³⁹;
- tegevusvaldkond NACE grupi tasandil⁴⁰;
- abi element täisarvuna omavääringus⁴¹;
- abivahend⁴² (toetus/intressitoetus, laen/tagasimakstavad ettemaksed/tagasimakstav toetus, garantii, maksusoodustus või -vabastus, muu (täpsustada));
- abi andmise kuupäev;
- abi eesmärk;
- abi andev asutus.

³⁹ NUTS – ühine statistiliste territoriaalüksuste liigitus. Tavaliselt märgitakse 2. tasandi piirkond.

⁴⁰ Nõukogu 9. oktoobri 1990. aasta määrus (EMÜ) nr 3037/90 Euroopa Ühenduse majandustegevuse statistilise liigituse kohta (EÜT L 293, 24.10.1990, lk 1).

⁴¹ Brutotoetusekvivalent. Maksumeetme kavade puhul võib selle summa esitada artikli 9 lõikes 2 sätestatud vahemikena.

⁴² Kui abi antakse mitme abivahendi kaudu, tuleb esitada abisumma iga vahendi kohta eraldi.

IV LISA

Spetsiifilised abi ülemmäärad

Rida	Tegevuse erikategooria	Abi ülemmäär
1	<p>Järgmised tegevuse liigid, mis aitavad kaasa määruse (EL) nr 1380/2013 artiklis 15 osutatud lossimiskohustuse täitmisele:</p> <ul style="list-style-type: none"> – tegevus, millega parandatakse kalapüügivahendite suuruse- või liigipõhist selektiivsust; – tegevus, millega parandatakse kalasadamate, oksjonihoonete, lossimiskohtade ja varjualuste taristut, et hõlbustada soovimatu püügi lossimist ja ladustamist; – tegevus, millega hõlbustatakse töenduslike kalavarude soovimatu püügi turustamist kooskõlas määruse (EL) nr 1379/2013 artikli 8 lõike 2 punktiga b. 	<p>100 %</p> <p>75 %</p> <p>75 %</p>
2	Tegevus, mille eesmärk on parandada tervishoiu-, ohutus- ja töötingimusi kalalaevadel	75 %
3	Tegevus, mida viiakse ellu äärepoolseimates piirkondades	85 %
4	Tegevus, mida viiakse ellu Kreeka saartel, mis on siseriikliku õiguse kohaselt liigitatud äärepoolseteks piirkondadeks, ning Horvaatia saartel Dugi Otok, Vis, Mljet ja Lastovo	85 %
5	Väikesemahulise rannapüügiga seotud tegevus	100 %
6	<p>Tegevus, mis vastab kõigile järgmistele kriteeriumidele:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) see on ühistes huvides; ii) tegemist on kollektiivse abisaajaga; iii) sellel on uuenduslikud omadused või üldsusele antakse juurdepääs selle tulemustele. 	100 %
7	Tegevus, mida viivad ellu tootjaorganisatsioonid, tootjaorganisatsioonide liidud või tootmisharudevahelised organisatsioonid	75 %
8	Tegevus, millega toetatakse säästvat vesiviljelust	60 %
9	Tegevus, millega toetatakse uuenduslikke tooteid, protsesse või seadmeid kalanduse, vesiviljeluse või töötlemise valdkonnas vastavalt artiklitele 14, 23, 26, 28, 30, 31 ja 3	75 %

10	Tegevus, mida viivad ellu kaluriorganisatsioonid või muud kollektiivsed abisaajad	60 %
11	Rahastamisvahendid	100 %